Debrecen, 1931. XXXV. évfolyam 96. szám. Szerda, április 29

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 3 P, negyedévre 9 P
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám, I. emelet.

Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVARY-BORCSA MIHALY

Szerkesztőség: József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadóhivatal: 1-41. : -
Szerkesztőség: 3-48, — (éjjel 3-47.) Nyomda 3-47

Versenyfutás

(ln) A „handicap" időpontját még nem tűzte ki a kormany, a politikai pártok még nem lengetik a zászlói, de belül, a pályán már jelöltek ezrei tolonganak és várják az alkalmas pillanatot, hogy belebujhassanak egy dresszbe. Hogy röviden szóljunk: az *eszmék* s a *programmok* hátterében szunnyadoznak, a parlament csoportjai még nem léptek ki a dobogóra s ha találkozunk is ujféle akcióval, mely külön programmját szövegezi, a sajtó hasábjain csak egyéni törekvesek, a személyes érvenyesülés apró vágyai mutatkoznak. A választási harc előtt jében érdekes szimptomák észlelhetők. A napisajtónak politikai rovatában ma minden második cikk a *mandátum-szerzések* eshetőségével foglalkozik. Nem az irányelvek és nem a célkitüzések lényegével, de azzal a sekélyes latolgatással, azzal a siralmas mérlegeléssel, melynél az eszmék, a világnézeti pondusok soha senkit se számítanak.

Ha végigfutjuk az elmult vasárnap ujságjait, a választási harc eshetőségén cikkek százai kérődzenek. Hogy lesz-e Nagy Péter hivatalos?... hogy vannak-e Józsefnek esélyei, s ha Kis Péter „hivatalos" lesz, megbir-e vele majd Kis Pál, ki ugyanolyan, de nem tartozik a hivatalosak közé? . . . Az ellenzék hasábjain már folynak a guerilla-harcok. A körüti nagysajtó szenzációként hireszteli, hogy *Mór Jakab* helyére *Jakab Mór* kivánkozik és igen sok honatya megcseréli a mandátumot. Megvan a zászlórud: már csak a lobogó hiányzik. Az a fontos, hogy á-bé és zé-zsé, vagy á-zé és bé-zsé ugyanazon a porondon s ugyanabban a dresszben milyen eséllyel startol? Állásfoglalásuk még nincsen, a politikai program még embrió-korszakát éli, de itt van a cél: a mandátum megszerzésének lehetősége s ez a körülmény „világnézeti" tettekre sarkal . . .

A mai kor ethikájának egyik szomoru jelensége. Mintha most is egy bizonyos mennyiségü állásra hirdetnék meg a pályázatot. Két év előtt az OTI vlasztsait előzte meg ehhez hasonló idegfeszültség. Nyolcszáz állásra tizenhatezer pályázó „futott" . . . Most alig van kerület, ahol már öt-hat kombináció ne esett volna a kutba. Ismételjük: még nincs meg a választás terminusa, de itt is, ott is a sajtó — és főként a liberális ellenzék személyes érdekü zuglapjai — már hányják-vetik a választókerület esélyeit. Mert vegyük csak például azt a „demokratikus" ellenzéket, mely veri a mellét, hogy ő lesz a magyar sors megváltója. Ma ez az ellenzék két nagy csoportra oszlik. Túlzókra talán és mérsékeltekre? Vörösekre és nem vörösekre . . . A hangsulyt most ne az elveken keressük. Egyik csoportba azok tartoznak, akik a mandátumokért ujult erővel sikra szállnak. A másikba azok, akik a mult választásokon nem kaptak képviselőséget s most tüzön-vizen keresztül erre a „szent cél"-ra törekednek. És ezért van az, hogy egy-egy politikai választáson ma ugyanabban a kerületben és ugyanazzal a programmal három-négy versenyfutó is jelentkezik. A hivatlosnak legnagyobb ellenfele a „nem" hivatalos, — az ellenzék jelöltjének a másik hat ellenzéki, bár egyforma lobogóval, a „világnézeti" hitvallás azonos hirdetésével, de mégis más eszközökkel: a személyes támadások és intrikák indulatával ostromolják a maguk pártjának (!) delegáltját.

Politikai pártokra azért van szükség, mert a hasonló gondolkozásu egyéneket csak ezáltal hozhatjuk közös nevezőre. *„Csak pártok mellett lehetséges a sok-sok egyéni véleményből egységes vélemény s akaratirányokat létrehozni"*, — hirdeti Balogh Arthur. Hogy ez ma forditva áll, hogy a választási harc gyakorlatában többé-kevésbé csak a párttagok küzdenek egymás ellen, már az előszelek is fujdogálják. S mi lesz, ha kitör a vihar? Ha ezen az „öncéluság"-on — pártpolitikai tekintet nélkül — és éppen a politikai szemlélet tisztázásával nem segitünk, ha törvényhozási jogszabályokkal el nem vágjuk az utját, ugy legközelebb a negyvennyolcas „elv" már csak annyiban fog a hatvanhetestől különbözni, hogy egyik oldalon 48, másik oldalon 67 önjelölt startol a versenyfutásra. Két pártban egy célért, egymás ellen és ugyanabban a kerületben.

Megbukott Benes magyarellenes politikája

Szüllő Géza prágai magyar képviselő éles és bátor beszédben támadta a cseh külügyminiszter gazdasági politikáját, amely nyomort teremt Európa közepén

Prága, április 28.

A csehszlovák parlament külügyi bizottsága ma délután folytatta Benes külügyminiszter legutóbbi expozéja feletti tárgyalását.

Szüllő Géza magyar képviselő ezeket mondta:

— A békekötés idején Csehszlovákiát sokkal kisebb határokkal tervezték, mint ahogy azt ma megalkották. A józan kereskedelmi érdek azt követelné, hogy a Dunai-területek együtt működjenek, mert Európa közepén van a Duna, itt vannak a Kárpátok és ezek között a szabadforgalom természetes. A szabadforgalom megakadályozása pedig természetellenes. Ha a szabadforgalom létrejönne, akkor az egymásrautaltság Csehszlovákia és Magyarország között olyan erős lenne, hogy emellett lehetetlen összeforrasztani Prágát Szlovenszkóval. Ha pedig ez az összeforrasztás nincs meg, akkor a köztársaság gyenge és itt van az összes politikai koncepciónak az ugrópontja, amit áthidalni képtelenség.

— Benes miniszter ur nem tudja elzárni vámhatárokkal Szlovenszkót Magyarországtól. Benes urnak volt ugyan egy régi terve, hogy meg kell alkotni a gazdasági szövetséget a kisantantállamok, valamint Ausztria és Lengyelország között és ugy okoskodott, hogy ebben az esetben Magyarországnak automatikusan meg kell magát adnia és bele kell nyugodnia ebbe a szövetségbe. Ha Magyarország beleegyezik ebbe a tervbe, akkor Magyarország sohasem tud többé foglalkozni a revíziós gondolattal. *Benes urnak azonban ez a politikája a német-osztrák szövetség kipattanásakor megbukott*, mert akármi történik most már, Benes ur nem vonhatja Ausztriát a maga érdekszférájába ugy, mint azt eddig tette. De Lengyelországgal sem tudja tervét megvalósitani, mert Csehország eminens érdekei ellentétben állanak Lengyelország érdekével. A világ látja azt, hogy hiba volt az osztrák-magyar monarchia szétdarabolása és látja azt, hogy a *Benesi gazdasági politika nyomort teremt Európa közepén.* Arra is rájön a világ, hogy Benes politikája Magyarországgal szemben hibás, mert mindenütt Magyarország elgáncsolására és Magyarország kisebbitésére törekszik. Nem veszi számba azt, hogy a magyar nemzetnek féltő módon őrzött nemzeti tradiciója és nemzeti becsületérzése van. Amig ezt a becsületérzést Csehország nem veszi számba, Magyarország kinlódik, küzködik, szenved, de magát meg nem alázza.

A képviselőház szociáldemokrata képviselőnője otromba támadást intézett a magyar bíróság ellen

Egy millió hold földet osztott szét a Földbirtokrendező Bíróság
Letárgyalták az igazságügyi tárca költségvetését

Budapest, április 28.

A képviselőház kedden megkezdte az igazságügyi tárca általános vitáját.

Örffy Imre, az igazságügyi tárca előadója, részletesen foglalkozott a tárca körébe tartozó intézmények és testületek problémáival. Statisztikai adatokkal ismertette a bíróságok munkaszaporulatát. Ismertette a birák és ügyészek kivánságait és az ügyvédek nagy többségének sulyos bajait. A közjegyzők is erősen érzik a gazdasági leromlást.

A megszünés előtt álló földbirtokrendező bíróság 10 év alatt igen nagy munkát végzett, közel egymillió kataszrális holdat juttatott megváltás után a kisemberek kezére, akik közül 30.000-nél több a hadirokkant, 26.000 a hadiözvegy, 184.000 a mezőgazdasági munkás és 114.000 a törpe- és kisbirtokos. — Egyéb juttatásokkal együtt az or-

16 oldalas lap ára 10 fillér

ság szántóföldjének 13 százalékát cserélt gazdát. Azzal fejezi be előadását, hogy az igazságügyi tárca már a mult költségvetési évben is annyira takarékoskodott, hogy további kiadáscsökkentés az eljárási reformok dacára sem lehetséges, mert az a jogszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.

Baracs Marcel szólt elsőnek az igazságügyi tárcához.

— Hibáztatja, hogy még mindig kivételes rendeletek alapján kormányoznak. Ennek az alapján tartják fenn a sajtóellenes rendelkezéseket és függesztik fel az esküdtszéket. Politikai és sajtóügyekben okvetlenül vissza kell állítani az esküdtbíróságot.

Kéri a minsztert, hogy a sajtótörvényben, amely egyre készül és amely állandóan mint fenyegetés van az igazságügyminiszter kezében, a tiltott közlés vétsége vétessék ki a formális vétségek keretéből.

Több felszólalás után Rothenstein Mór, a szociáldemokraták szónoka szólalt fel, aki az emigráció liquidációját sürgeti.

Várv Albert válaszolva azt mondta, hogy tulajdonképen nincs is emigrációról szóló ügy, mert hiszen ezeknek az ügyeknek nagyrésze elévült, és az akkori politikai üldözöttek igen nagy része hazajött. Csak a népbiztosok tartózkodnak még külföldön, mert azok gyilkosságban és rablásban vettek részt ugy, hogy hazajövetelüket maguk a szociálisták sem kívánhatják. Továbbá vannak olyanok, akik abból éltek a külföldön, hogy rágalmazták a magyar nemzetet és vádakat róttak ellene. Ezeket nem lehet felmenteni a büntetés alól, hiszen azokat is büntetik, akik idehaza követnek el nemzetgyalázást. Egyébként pedig már olyan csekély a tulajdonképeni emigránsok száma, hogy egyáltalán nem lehet beszélni arról, mintha az emigrációt liquidálni kellene.

Az elnök ezután ebéd szünetet rendelt el.

Kéthly Anna durva támadása a bíróság ellen

Szünet után Czettler Jenő alelnök nyitotta meg az ülést. Kéthli Anna hangoztatta, hogy a munkás teljesen ki van szolgáltatva a munkaadók önkényének. Az igazságügyi tárca — mondta — a kapitalizmus szolgálatában áll.

Kijelentését felháborodva fogadja a jobboldal és a közép és a közbeszólások özöne zudult a szónok felé.

Zsitvay igazságügyminiszter: Ezt nem lehet mondani.

Kéthli Anna ezután a bíróság szerepével foglalkozott és többek között olyan kijelentést tett, hogy a tőke iránti részrehajlás a bíróság előtt is érezhető.

Kéthli Anna kijelentése megujuló vihart és zajt keltett.

Zsitvay igazságügyminiszter az asztalra csapva kiáltotta a szónok felé: Igy nem lehet a magyar bíróságról beszélni. Visszautasitom ezt a hangot.

A zaj csak nehezen ült el. Kéthli Anna végül uj választójogot követelt. A tárca költségvetését nem fogadta el.

Megleckéztetik a szociáldemokrata hölgyet

Herczeg Béla visszautasította azt a szokatlan hangot, amelyet Kéthli Anna használt. Majd elismeréssel szólt arról az odaadásról és lelkiismeretességről, amellyel a magyar bíróság végzi feladatát. Méltatta a tárca költségvetésében tapasztalható dicséretes takarékosságot és sürgette a részvényjog, a szövetkezeti jog és az uzsoratörvény reformját. A költségvetést elfogadta.

Propper Sándor az emigráció liquidálását sürgette, valamint azt, hogy a gyorsított tanácsok ítéletei vegyék revizió alá. A költségvetést nem fogadta el.

Kálnoki Bedő Sándor elitélte és visszautasította Kéthli Anna példátlan kirohanását a magyar bíróság ellen és hangsulyozta, hogy ilyen támadás esetén az elitélés ellen még a szoknya sem mentség.

Hangsulyozta ezután, hogy különösen gazdasági törvényalkotásokra van szükség és igy elsősorban a részvénytársasági jog reformjára.

A sajtó kérdésében az az álláspontja, hogy a sajtó szabadon gyakorolhassa gondolatait, de ezzel szemben vállalja a büntetőjogi felelősséget. A költségvetést elfogadja.

Farkas Tibor igaztalannak tartja a bíróság ellen elhangzott támadást. Helyesnek tartaná a politikai és sajtó ügyeket esküdt bíróságra bizni. Az összeférhetetlenségi törvény gyakorlatban nem teremtett közmegnyugvást, ezért az összeférhetetlenség formáit ujból kell szabályozni. A képviselők ügyvédi tevékenységet csak a bíróságok előtt fejthetnek ki.

Moizes János a hitbizományok reformjáról mondott rövid beszédet. Hangoztatta, hogy a magyar parlamentben már közel 100 éve folyik a küzdelem a hitbizományok ügyében. A hitbizományok akadályozzák a kisbirtokok egészséges fejlődését és elszegényitik a környék lakosságát. Fenntartásuk közérdek. Miheiyst az idő elérkezik, a megfelelő teiepitési politikára és a pénzügyi megoldás is lehetővé válik, el kell törölni a hitbizományokat.

Lépésről-lépésre valósitja meg programmját az igazságügyminiszter

Zsitvay igazságügyminiszter válaszolt ezután a felszólalásokra, hangoztatta, hogy a magyar igazságügyminiszterek sohasem folytattak pártpolitikát, a miniszteri székből és ezért a parlamenti vitában sem volt szokás pártpolitikát vegyiteni a vita anyagába. Bántóan hatott tehát az a hang, amelyet ma egyik szociálista szónok mondott. A nagy hangon elmondották abszolut valótlanságok. Nem is érdemlik meg, hogy részletesen polemizálion azokkal.

Ezután hangoztatta, hogy miniszteri kinevezésekor felállitott programmját lépésről-lépésre igyekezett megvalósitani. A törvény előkészités munkája szüntelenül folyik, mert a jogi élet minden ágazatában sok feladat és probléma vár megoldásra. Sikerült tető alá hozni a korlátolt felelősségü társaságokról szóló törvényjavaslatot, amelyet már évtizedek óta sürgettek. Ugyancsak régi kivánalom volt az uj katonai büntető törvénykönyv megalkotása, sikerült továbbá a kartelitörvényt letárgyaltatni. A törvénykezés egyszerüsitéséről szóló törvény az eddigi tapasztalat szerint a gyakorlatban bevált és a birói müködést nem érintette.

A készülő reformtörvények

A munkásbiztositási biráskodás gyorsitásáról legközelebb törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé. A részvényjog reformja is előkészités alatt áll. A végleges részvényjog megalkotásnál azonban bevária a német hasonló jogalkotást. A sajtójog reformja és az esküdtszék visszaállitása olyan politikai kérdések, amelyeket, mint a pénzügyminiszter ur is mondta, csak a fontosabb gazdasági kérdések megoldása után fogunk rendezni. A hitbizományi reform elkészült, megvalósitásánál azonban a gazdasági helyzet az irányadó. Reméli, a gazdasági viszonyok javuitával alkalma lesz a javaslat benyujtására. A közel jövőben törvényjavaslatot terjeszt be az OFB megszüntetéséről.

Az ügyvédi rendtartás reformjával is foglalkozni kell és valamilyen formában meg kell fontolni az ügyvédi tárca bevezetését is.

Ezután a szociáldemokrata szónoknak azzal a vádjával foglalkozott, hogy a Népszavát üldözik és rámutatott arra, hogy ez a vád teljesen alaptalan. M'g 1930-ban kilenczer kobozták el a Népszavát, ebben az évben csak egy izben fordult elő.

Végül örömmel állapitja meg, hogy azok, akiket nem vezet gyülölködés, a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg a magyar bíróságról. A délutáni ülés során megbocsáthatatlan sarat dobtak a magyar bíróságra, ez azonban visszahull az illetőkre, akiknek lesz még olyan pillanatuk életükben, hogy szégyelni fogják magukat azért, hogy ilyenre vetemedtek.

A Ház ezután általánosságban elfogadta a tárca költségvetését és holnap megkezdi annak részletes tárgyalását. A legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz. Az ülés 8 órakor ért véget.

A csehek feladták a vámháborut

Budapestre jönnek a kereskedelmi tárgyalások felvétele végett

Prága, április 28.

A politikai miniszterek bizottságának ma délelőtt tartott ülésén elsősorban a Magyarországgal folytatandó kereskedelmi szerződéses tárgyalások ujrafelvételével összefüggő kérdéseket tárgyalták.

Friedmann dr. osztályfőnök az előkészitő tanácskozások megkezdése végett valószinüleg még ma Budapestre utazik.

A bíróság elrendelte Prónay Pál letartóztatását

Budapest, április 28.

A M. T. I. jelenti: Hónapokon át tárgyalta a büntetőtörvényszék azt a rágalmazási pert, amelynek vádlottja Prónay Pál ny. alezredes. A törvényszék zárt tárgyaláson tárgyalta az ügyet, amelynek során sor került a bizonyitási eljárás és a perbeszédek elmondására. Az ügyész hosszu beszédben kérte Prónay Pál megbüntetését. Utána a védőnek kellett volna elmondani a védőbeszédet, de Prónay Pál hirtelen felkelt és elhagyta a tárgyalótermet.

Védője utanament és másfél óra mulva Prónay Pál ismét megjelent a tárgyalóterembe. Alig pár percig tartózkodott bent, amikor feldult arccal ismét eltávozott.

Néhány percnyi szünet után az elnök megnyitotta a tárgyalást és közölte, hogy az már ezután nyilvános lesz. Kijelentette, hogy Prónay Pál vádlott a teremből megszökött és Prónay kijelentette, hogy önszántából nem is hajlandó visszatérni. A törvényszék tehát szükségesnek találta, hogy bizonyos intézkedéseket tegyen és ezért elrendelte a vádlott letartóztatását. A tárgyalást ezután elnapolták. Jogászi körökben most feszülten várják, hogy Prónay Pál önként jelentkezik-e, vagy pedig megvárja, hogy karhatalommal állitsák elő.

Kedden este Prónay Pál ezredes lakásán megjelent öt detektiv, hogy a kapott parancs értelmében elővezessék a főkapitányságra. Prónay Pál kijelentette a detektiveknek, hogy az erőszaknak sem enged. Erre a detiktivek visszamentek a kapitányságra, hogy további utasitást kérjenek. Később Prónay védője megjelent a főkapitányságon és kijelentette, hogy Prónay legközelebb hajlandó megjelenni a bíróság előtt. A főkapitány azonban kijelentette, hogy a letartóztatást végre kell hajtani és ezért éjfél után autón rendőri bizottság szállt ki Prónay lakására.

Meghalt Barabás Albert, a Nemzeti Ujság szerkesztője

Budapest, április 28.

A magyar ujságirás egyik legrégibb és legismertebb nevü kiválósága, albisi Barabás Albert volt cs. és kir. hadügyminiszteriumi, szentpétervári és konstantinápolyi követségi sajtóelőadó ma délután életének 76., ujságirói tevékenységének 49. évében Budapesten meghalt. Budapesten kezdette 1881-ben ujságirói tevékenységét az akkori Egyetértésnél. Azután Györbe, majd Székesfehérvárra került, ahol mint szerkesztő nagy tekintélyt szerzett. Később Fiumében szerkesztett napilapot. Nagy tudása, diplomáciai érzéke olyan elismerést keltett, hogy a külügyminiszterium sajtóelőadójának hivták meg és ebben a minőségben müködött legutoljára Konstantinápolyban, az 1918-iki évi összeomlásig. A forradalmak után ismét visszatért az ujságirói pályára és azóta a Nemzeti Ujság szerkesztésével foglalkozott.

Temetése csütörtökön, április 30-án lesz a Kerepesi-uti temető halottasházából.

Feltalálták a lisztpótlószert

Budapest, április 28.

A francia lapok egy orosz tanár találmányáról számolnak be, amely találmány feleslegessé teszi a lisztgyártást és megmaradnak a kenyérben mindazok a vitaminok, amelyek eddig a kenyérmagból elvonattak a korpával együtt. A találmányt egy francia pénzcsoport vette meg.

Állást keres?

Tegye közzé apróhirdetését 2 napilapban, 10 szót 30 fillérért. — Hirdetését feladhatja:

Ifju vitéz Bessenyei Lajos

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A magyar fájdalom krónikásának ismét egy olyan hirről kell beszámolnia, mely még a trianoni sors ezernyi tragédiája között is különösképen megrenditi a szenvedésekre megedzett lelket. Vitéz Bessenyei Lajos m. kir. honvédfőhadnagy, akinek tragikus kimenetelü repülőszerencsétlenségéről már részletesen beszámoltunk, kedden délután a szegedi helyőrségi kórházban meghalt. Mint ismeretes, a fiatal katonatiszt pár nappal ezelőtt egyik társával sportrepülőgépre szállott s alig 72 méter magasságban az ugynevezett magassági kormány felmondta a szolgálatot. A repülőgép lezuhanása következtében mindketten megsebesültek s az első hiradások szerint vitéz Bessenyei Lajos sulyos természetü, de nem végzetes sérüléseket szenvedett: karja és orrcsontja eltört, valamint középfoku agyrázkódást is megállapitottak nála.

Édesapja, vitéz Bessenyei Lajos református főgimnáziumi igazgató azonnal Szegedre utazott, ahol az orvosok értésére adták, hogy szerencsétlenül járt fiának reménytelen az állapota. A „Debreceni Ujság—Hajdufőld" telefon utján mindennap érdeklődött a nagybeteg főhadnagy hogylétéről, de a Szegedről kapott információk egyetlenegyszer sem biztattak reménnyel. A várható katasztrófa kedden délután bekövetkezett. Kétóratájban megoperálták, segiteni azonban már nem lehetett rajta, mert belső vérzést kapott és ennek következtében meghalt.

A gyászeset hire az egész országban kimondhatatlan részvétet keltett. Debrecen és a Tiszántul magyar társadalma mély megilletődéssel és fájdalommal osztozik vitéz Bessenyei Lajos igazgató gyászában. A rokonszenves és egyenes jellemü fiatalember gazdag lelkivilága méltó letéteményese volt annak a szinmagyar világnézetnek, mely édesapján, a keresztyén-nemzeti gondolat példamutató vezérén keresztül a debreceni nacionalista közönségnek is közkincsévé vált. Bessenyei főhadnagy 1905-ben született Hajdubószörményben, ahol édesapja főgimnáziumi tanár volt. Az éleseszü és nagytehetségü ifju mint eminens diák végezte tanulmányait s a Ludovika Akadémián is kitünő eredményt mutatott fel. Egyike volt a Nemzeti Hadsereg legképzettebb tisztjeinek, ki páratlan szorgalmával és rátermettségével, a tudás, hit, erő és izzó hazaszeretet birtokában, méltán lehetett egyik legszebbik igérete a küzdő magyarság életének.

Elvesztése kétszeresen fáj mindannyiunknak. — Nemcsak azért, mert nemzeti törekvéseink egyik legtisztább jellemü vezérének az édesapai szivet ért gyötrő szenvedésében osztozkodunk, de ugyanakkor egy fiatal életnek elmulását is megsiratjuk, mely repülni akart a magyar szeretet szárnyán, mely magasra vágyott az ősi, szent akarat erejével, de Trianon gonoszságai nem engedték. Az a repülőgép, mely lezuhant Szegeden, olyan szegény és szárnyaszegett volt, mint az az ország, mely összetört Trianonban. Rozoga szerkezet: szomoru magyar sors. Ennek lett hősi halottja vitéz Bessenyei Lajos. Az ő repülőutja csak földi értelemben, csak azért végződött kudarccal, mert egy gépezet kormánya felmondotta a szolgálatot. Lelki fölszállását a magyar dicsőség sugarazza és ugy érkezett az Isten trónusa elé, mint örök erőnk: az élniakarás üzenete.

A tragikusan járt főhadnagy holttestét családja hazahozatja Debrecenbe és temetése valószinüleg csütörtökön lesz. A temetés pontos időpontjáról s helyéről a *Debreceni Ujság—Hajdufőld* legközelebbi számában tájékoztatjuk a közönséget.

Hatalmas földcsuszamlás Békásmegyer községben negyven holdnyi területen

Hegyek képződnek és utakat tép ketté a földcsuszamlás — Több házat elsodort a föld

Békásmegyer, április 28.

Néhány nappal ezelőtt több békásmegyeri lakos felhivta a községi elöljáróság figyelmét arra, hogy a Józsefhegyen furcsa jelenségek mutatkoznak. Legelőször a kocsiutak mentén támadtak kisebb-nagyobb repedések, majd később a hegyoldalban szakadékok nyiltak és lassan megindult lefelé a hegyoldalnak az a része, amelyen nemcsak gyümölcsösök vannak, hanem több lakóházat is épitettek. A községi elöljáróság azonnal kiment a helyszinére és megállapitotta, hogy a békásmegyeri Józsefhegyen szokatlan méretü földcsuszmalás történt, amely azonban még nem is fejeződött be. A hegy északi oldalán kisebb szakaszokra szakadt hegyoldal s ezek a kisebb földszakaszok eleinte lassan, később pedig már gyorsabban indultak lefelé.

A hegycsuszamlásról a községi elöljáróság értesitette a Földtani Intézetet. Egyben pedig elrendelte a szükséges közbiztonsági intézkedéseket. Legelőször a veszedelmeztetett terület egyik házából kilakoltatta a lakókat.

A tegnapi szemle már ujabb meglepetéseket hozott. Az elöljáróság tagjai megdöbbenéssel látták, hogy az a szekérut, amely mély bevágásban haladt azelőtt, most külön hegygerincként emelkedik ik a hegyoldalból és a szekérutat szegélyező domb messze eltávolodott. A kocsiut szélén mély szakadék tátong. A község vezetősége erre elrendelte a további óvintézkedéseket.

A hegyoldal tele van kisebb-nagyobb repedésekkel és mély szakadékokkal. A földcsuszamlás helyén a mélyedésekben források fakadnak. Valószinünek látszik, hogy ezek a földalatti források okozzák a hegycsuszamlást.

A békésmegyeri József-hegy csuszamlása tovább tart. Körülbelül 35 holdnyi terület változtatott földrajzi fekvést. Wittmann Károly és Czink Tamás lakosok háza teljesen összeomlott. A szomszédos ház szintén veszélyeztetve van és a hatóság ennek a háznak a kiürítését is elrendelte. A főszolgabiró ma délelőtt kiszállt a helyszinre és intézkedett, hogy a károsultak a népjóléti miniszteriumból segélyt kapjanak.

A községi elöljáróság még tegnap jelentést tett a Földtani Intézetnek és geologus kiküldését kérte. Igen sok helyen források szakadtak fel, amelyek nagymennyiségü vizet zuditanak a Kőbányai utcára. A hegytetőn két hatalmas szikla szintén szétrepedt, a lezuhanással fenyeget. Az elöljáróság és csendőrség a veszélyeztetett területet elzárta az idegenek elől, mert a közlekedés is veszéllyel jár.

ELIDA Favorit SZAPPAN
enyheséget és tisztaságot
finom illattal párosit

Móricz Zsigmond bocsánatot kért cikkéért

amelyet sorra bélyegeztek meg a magyar törvényhatóságok

Budapest, április 28.

Mint ismeretes, legutóbb Csongrád vármegye kisgyülése itélte el Móricz Zsigmondnak a „Nyugat"-ban megjelent ismeretes cikkét. Az egymást követő törvényhatósági határozatokra most Móricz Zsigmond a következő nyilatkozatot tette:

— Ötszáz fronton nem harcolhatok, de az eszmék millió és millió fronton harcolnak, mert azok egyenként és egyénenként érintik a szivet és az elmét. Én nem inditottam politikai harcot, hanem irodalmit. Erre nekem, ugy véltem, jogot ad ötvennél több munkám, amit az utolsó huszonöt évben irtam s amelyeket soha senki sem támadott meg.

— Miről van itt szó tulaidonképpen? Mert minél többen szólanak hozzá, annál zavarosabb és átláthatatlanabb a dolog, már Csongrád vármegye kisgyülésén olyanokat adnak a számba, hogy azért valóban ki kellene verni a magyar Parnasszusról.

— Ugy látszik, mégis én vagyok az oka ennek a sok zürzavarnak, mert valószinüleg rosszul fejeztem ki magamat, ha ennyire nem lehetett megérteni, mit akarok mondani. — Nem ragaszkodom makacsul ahhoz, hogy jó iró vagyok, tehát csak jól tudom megirni gondolataimat s ha egyszer valamit leirtam, az a legtökéletesebb kifejezése a véleményemnek. Én lelkesiteni akartam a magyarságot, feltüzelni egy szebb és jobb munkára az ifjuságot. Én magyar szivvel és magyar tüzzel irtam s azt vártam, hogy ugy fogadják, amit mondtam, ahogy azt én éreztem.

— Én bocsánatot kérek a nemzetől, boldogan és teljes szivvel, ha akaratlan nemes érzületeket bántottam meg. Ha fájdalmat vagy sérelmet okoztam, őszintén sajnálom s ugyanugy fáj nekem, mint azoknak, akik e téves okokból származott fájdalmat érezték.

— Azonban ugyanugy elvárom mindenkitől, aki személyes hiuság, vagy politikai célok miatt támadott meg s nem hajlandó belátni, hogy távol áll tőlem minden nemtelen szándék, amivel meggyanusitottak, hogy ők is bocsánatot kérjenek tőlem.

Mi az hát, amit én a magyarságról hiszek és vallok?

Én a magyarságot szigetnek tekintem az emberiség óceániában. Egy testvértelen szigetnek, amely senkire sem számithat a kerek földön, csak önmagára. Hogy ezer éven át fenn tudott maradni és meg tudott élni ezeken az áldott rónákon, azt a magyar őserőnek tulajdonitom. S azonfelül az Isten kivételes szeretetének, mert osztozom a régi költők hitében, hogy a magyarságnak van egy külön Istene a magyar Isten, aki bennünket kivételes szeretettel véd és oltalmaz.

— Ami pedig a cseh kulturát illeti, én ezt a kulturát nem ismerem, arról sem közvetve, sem közvetlenül soha egy szót sem mondtam. Én arról beszéltem s ezt fentartom, hogy a mi fiaink odaát, a trianoni határokon tul, idegen hatalmak babiloni fogságában is olyan izzó magyar faji öntudatot, olyan magas célkitüzésü magyar kulturát müvelnek, hogy mikor azt láttam, elhatároztam, hogy közöni fogom tapasztalataimat a mi itthoni ifjuságunkkal, hogy nekik is azon az uton kell haladniok.

— Nekik is reálpolitikát kell müvelniök. Nekik is abból kell kiindulniok, hogy megismerjék a népet és szociális meguihodást hozzanak. Egy uj magyar szellemiséget kell teremteni, amely eggyé kovácsolja a népet a magas intelligenciával. A magyarság nem egészitheti ki magát a világ sikjain, ezért csak egy ut van a jövő szolgálatában, a nemzetet egész mélységében kulturára és testvériségre szervezni.

— Uj célokra, uj munkára, uj lélekre van szükség, ha ezt a szétroncsolt, tönkre tett országot s ezt a nemzetet uj ezredévekre akarjuk megéniteni.

— Én az épitő magyarság lobogóját tartom, arra esküszöm s az alá óhajtom gyüjteni a teljes és korlátokkal és társadalmi gátlásokkal szét nem szakgatott magyarságot.

— Minden cikkemben ezt irom, ezt hirdetem, mert ezt hiszem és vallom.

A bukaresti szovjet-kémkedési bünper tárgyalása

Bukarest, április 28.

A szovjet kémkedési per vádiratának felolvasását ma délelőtt folytatták. — Minthogy — tekintettel a vádlottak szobájában eddig ismeretlen egyének feszitő vasakat, vasfürészeket, kalapácsokat és más betörőszerszámokat csempésztek be, a rend fenntartására kirendelt karhatalmak minden egyes vádlottat két szuronyos katona kisért a tanácsterembe. A közönséget szigoruan megmotozták és igazoltatták.

A vádlottak között van Verzaru őrnagy, aki a volt osztrák-magyar hadseregnél szolgált és a bécsi hadügyminisztériumba volt beosztva. Az oláh hadseregbe való átlépése után nemsokára szovjet szolgálatba állt és katonai információk megszerzésével bizták meg. Szántó Dezső ügyvédnek és László Béla soffőrnek az volt a megbizásuk, hogy a rájuk bizott ügyeket és levelezéseket Paulik László földmives utján Máramarosmegyében a határon átcsusztassák. Ismertető jelszavuk ez volt: „József hozott hirek".

Az iparos székházak épitési költségeinek biztositására megegyezés létesült a Magyar-Olasz bankkal

Az egységes párt értekezlete

Budapest, április 28.

A Keresztény-, Kisgazda-, Földmives- és Polgáripárt ma este értekezletet tartott, amelyen a kormány részéről megjelent Klebelsberg kultusz, és Szcitovszky belügyminiszter.

Pesthy Pál elnök megnyitván az értekezletet, bejelentette, hogy a kereskedelmiminisztériumban folyó ankét során nyilatkozott a kereskedelmiminiszter abban a tekintetben, hogy az iparos székházak kiépitésének kérdésében a pénzügyminiszter és a magyar-olasz bank között megegyezés jött létre, amely szerint az iparosok által vállalt egyéni kötelezettségek megszünnek.

Örffy Imre azt kivánta, hogy az iparosszékház épitésének kérdésével kapcsolják össze a falusi kulturának és népházak épitésének kérdését is.

Pesthy Pál elnök nem tartja valószinünek, hogy az iparos székházak épitésével összekapcsolható a falusi kulturházak és népházak kérdése, mert az iparosszékházak ügye már elintézett dolog. Bejelentette továbbá, hogy a közmunkaválság kérdésében még a nyári szünet előtt benyujtják a törvényjavaslatot.

Szinnyey Merse Jenő és F. Szabó Géza felszólalása után Meskó Zoltán kifogásolta, hogy a földtelherrendezési törvény meghozatala óta a vidéken a bankok tömegesen inditják az árveréseket a gazdák ellen.

Ezután a párt tagjai a költségvetési vita során felmerült jelenségekkel foglalkoztak, majd Pesthy Pál elnök az értekezletet bezárta. Az értekezletet pártvacsora követte.

Oceánrepülésre indul két hölgypilóta

Newyork, április 28.

A tavasz beálltával ismét bekövetkezett az óceánrepülések szezónja. Az idén, ugy látszik, elsősorban hölgypilóták akarják átrepülni az óceánt. Az óceánátrepülő hölgyek sorát Ruth Nichols ismert amerikai pilótakisasszony nyitja meg. Ruth Nichols többszörös rekorder. A huszonhatéves pilótakisasszony az ujfundlandi Harbour-Graceből startol május elején Párisba. A Newyorki meteorológiai intézet közlése szerint május első napjaiban igen kedvező időjárásra számithat. Miss Ruth Nichols legveszedelmesebb konkurrense egy fiatal gépirónő, Miss Edith Mac Coll, aki a kanadai Ontario államban állitott fel néhány repülési rekordot. Ugy Miss Nichols, mint Miss Mac Coll — Lindbergh példájára — egyedül akarják megtenni az utat.

Megkezdték Belgrádban a horvát bombamerénylet bünügyének tárgyalását

Magyarellenes gyanusitások szerepelnek a vádiratban

Belgrád, április 28.

Az államvédelmi biróság előtt ma nagyszabásu politikai per tárgyalása volt. A vádlottak száma 15, valamennyien horvátok, hárman: Szeletkovics, Domitrovics, Czrics külföldön tartózkodnak

Szeletkovicsot azzal vádolják, hogy 1930 április 22-ére virradóra a hódoló küldöttség Belgrádba igyekvő vonatát a levegőbe akarta röpiteni. A többiek ellen az a vád, hogy robbanóanyagot, gyutacsot és revolvert vettek át Szeletkovicstól. A vizsgálat során bebizonyosodott, hogy az akciót tulnyomórészben Peresec tervezte, aki főleg Pécsett és Fiuméban tartózkodik. A jugoszláv területen levő büntársaik tagokat toboroznak egy magát „Szovjetharcosok légiója" néven nevezett szervezet számára és a tagokat Magyarország területére küldik. A határon a hatóságok ezeknek mindenben kezére játszanak és tovább inditják őket. Az uj tagoknak lakást, élelmet ellátást adnak, ellátják őket robbanóanyagokkal, revolverekkel, továbbá röpiratokkal és ujságokkal.

Magyar válasz a szerb gyanusitásra

Budapest, április 28.

A Zágrábban történt bombamerénylettel kapcsolatban közölt szerb táviratban a magyar hatósági közegeket is összefüggésbe hozzák a merénylet előkészitésével.

Ezzel szemben beavatott helyen megjegyzik, hogy amikor a jugoszláv sajtóban először elhangzottak a többé-kevésbé burkolt gyanusitások, a bombamerénylettel kapcsolatban, a magyar hivatalos közegekkel szemben a belgrádi magyar követ a kormány utasitására tiltakozott a jugoszláv belügyminisztériumban Magyarországnak alaptalan meggyanusitása ellen és egyuttal felkérte a jugoszláv külügyminiszter állandó helyettesét, hogy amennyiben magyar közegek, vagy magyar alattvalók ellen a bombamerénylettel kapcsolatban terhelt adatok állanak a jugoszláv kormány rendelkezésére, ezeket diplomáciai uton közölje a magyar kormánnyal, amely a legelkiismeretesebben fogja vizsgálni az adatokat és az esetleges bünösök ellen a legnagyobb szigorral fog eljárni.

A jugoszláv belügyminiszter állandó helyettese megigérte hónapokkal ezelőtt, hogy a rendelkezésére álló adatokat a magyar kormánnyal közölni fogja. Az azonban a mai napig sem történt meg.

Egy olasz lap feltünő cikkben foglalkozik a csehek magyarellenes mozgalmaival

Róma, április 28.

Egyik római lap első oldalon foglalkozik azokkal a magyarellenes mozgalmakkal, amelyeket a csehek rendeznek a Felvidéken. A cikk megállapitja, hogy a legutóbbi csehországi népszámlálás alkalmával a cseh hatóságok sulyos visszaéléseket követtek el, hogy csökkentették a nemzeti kisebbségek arányszámát.

A magyar kisebbségek Genfben élénken tiltakoztak a csehek visszaélései ellen. A cseh hatóságok a tiltakozás ellensulyozására most irredenta tüntetéseket rendeznek a Felvidéken a Magyarországon élő tótok érdekében. Pozsonyban is volt ilyen tüntetés. A városháza erkélyéről több szónok beszélt. A legsötétebb szinben tüntették fel a magyarországi testvérek helyzetét és azt állitották, hogy azok kegyetlen üldözésnek az áldozatai a magyarok uralma alatt.

A kisantant nem egységes a német-osztrák vámunióval szemben

Bukarest, április 28.

A Cuventul foglalkozik a kisantant konferenciával és ugy tudja, hogy ugy Romániában, mint Jugoszláviában feltétlenül szükségesnek tartják a nemzetközi gazdasági problémák megvitatását, amelyek különösen Romániát és Jugoszláviát érdeklik. Sem Bukarestben, sem Belgrádban nem mondhatnak le a két állam közti különleges gazdasági politikáról. A lap azt hiszi, hogy a konferencia az osztrák-német vámunióval szemben nem foglal el egységes álláspontot.

Kardlappal verte szét a rendőrség egy pesterzsébeti gyár előtt tüntető sztrájkoló munkásságot

Budapest, április 28.

A Magyar Kender-, Juta- és Lenipar Rt. pesterzsébeti gyárának 400 munkása már hetek óta sztrájkol, mert nem hajlandó beleegyezni a munkabérek mintegy 30%-kos leszállitásába. A munkások közül néhányan elhatározták, hogy mégis munkába lépnek. — Amint ezt megtudták a többiek, többszázan elhelyezkedtek a gyár előtt. Erőszakkal akadályozták meg, hogy a dolgozni akarók munkába lépjenek. Rendőrök érkeztek a dolgozni akaró munkások segitségére, akiket közáporral s nagy lármával fogadtak. A rendőrök kardlappal oszlatták szét a tömeget s többeket előállitottak. A hatóság és magánosok elleni erőszak cimén inditották meg ellenük az eljárást.

Érdekes titkos fegyvergyárat lepleztek le Indiában

London, április 28.

A Morning Post jelenti, hogy India északnyugati határán ott folytatott kutatások alkalmával megdöbbentő világot vetettek az angol csapatokat állandóan támadó Afridi törzsek titokzatos fegyverforrására. Az angol hatóságok egy elhagyatott szalmafedeles kunyhóban a lehető legkezdetlegesebb gépeket, esztergapadokat találtak, amelyek segitségével az ismeretlen „fegyvergyárosok" régi vasuti sinekből és egyéb öcskavasból az angol gyalogsági fegyverhez hasonlóan annak pontos utánzatát állitották elő. A helyszinen talált fegyverekről csak szakértők tudták megállapitani, hogy nem azonos az Enfield gyalogsági fegyverrel, amelyen különben a hivatalos védjegy is látható volt. Szakértők megállapitották, hogy bár a puskát kezdetleges módon állitották össze, mégis gen jó gyártmány.

Jön! Gazdag Cirkus Jön!
hatalmas állatsereglet
Nagyszámu artista müvész és müszaki személyzet. — Kapitan Wilhelm Müller hatalmas idomitott állatseregletével. — Exotikus vadállatok az öt világrészből!

Egész Spanyolországban megkezdődött a monarchista ellenforradalmárok szervezkedése

Bourbon-liliomos jelvényeket viselnek a katonatisztek – Berenguer tábornokot ismét letartóztatták

Madrid, április 28.

A köztársasági kormány permanenciában tanácskozik, hogy elejét vegye az egész országban mutatkozó ellenforradalmi jelenségeknek. A köztársaságiak izgalmát nagyban növeli a katonatisztek monarchikus érzésü viselkedése. A katonatisztek Bourbon-liliomos jelvényeket viselnek.

Valenciában nagy monarchista mozgalom nyomára jutottak a hatóságok. Az egyik hatalmas egyenruhagyárban egy 17 éves fiatalember 5000 darab kokárdát rendelt. A kokárdák a királyság jelvényét, a Bourbon-liliomot ábrázolják. A 17 éves fiatalember elmondta, hogy egy tüzértiszt fia és hogy a kokárdákat a Paternában állomásozó tüzérezred rojalista tisztjei fogják kifizetni. A fiatalembert nyomban letartóztatták és valószinü, hogy hamarosan sor kerül Valencia volt polgármesterére, Sotelo márkira is, aki állitólag a monarchista mozgalom mögött áll.

Berenguer második letartóztatása

Madrid, április 28.

Berenguer tábornok, a diktatura utolsó miniszterelnöke ellen ujból letartóztatási parancsot adtak ki. A kormány utasitására az esti órákban behozták a börtönbe a tábornokot, akit legutóbb is csak becsületszó ellenében engedtek szabadon. Berenguer tábornok Franco pilótaezredes, a hirhedt forradalmár repülő bátyját, Franco tábornokot kérte fel védőjének. Megindult a bünvádi eljárás Aragónia volt kormányzója, Heredia ellen is.

Primo de Rivera és Berenguer miniszterek nem kapnak nyugdijat

Madrid, április 28.

A minisztertanács elhatározta, hogy mindazoktól a miniszterektől, akik Primo de Rivera diktatúrájának kezdetétől, 1923 szeptember 30-tól a forradalom kitöréséig, április 14-ig voltak hivatalban, megvonja a nyugdijilletményeket.

A kormány álláspontja szerint ezeknek a minisztereknek a kinevezése törvénytelen aktus volt. A minisztertanács Unamunót, a nagy irót, a közoktatásügyi legfelsőbb tanács elnökévé nevezte ki. Elhatározta a minisztertanács azt is, hogy ezentul nők is lehessenek esküdtek.

Egészséges fogak titka KALODONT

Kártérítési pert indit az ártatlanul betöréssel gyanusitott Győri János

a meglopott Kálvin-téri házmesterné ellen — A kétezer pengős ékszerlopás bonyodalmai

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A bünügyek nyomozásánál sajnos gyakran előfordul, hogy téves információk, vagy a rendőrségnek szolgáltatott hibás adatok alapján ártatlan emberek kerülnek a gyanusitottak, sőt gyakran a letartóztatottak közé. Láttunk erre példát számos nagy gyilkossági bünügynél és most Debrecenbe egy nagyobb szabásu betörésnél is egy ilyen tévedés áldozata lett Győri János szabósegéd, akit azzal gyanusitottak, hogy a Kálvin-tér 17. szám alatt Mocsári házmesternél kétezer pengős ékszerlopást követett el. Röviden már megirtuk, hogy a rendőrségnek ez a nyomozása nem állotta meg a helyét és Győri szabadlábra is került. Ennek a szerencsétlen embernek azonban, különdett ebbe a bünügybe, amelynek nös a tragédiája, hogy belekeveretörténete megérdemli, hogy kissé részletesebben foglalkozzunk vele.

Győri János körülbelül 10 nappal ezelőtt került ki a berettyóujfalui közkórházból, ahol közel nyolc héten keresztül sulyos tüdőbaját kezeltette. A gondos gyógykezelés hatása alatt állapotában lényeges javulás állott be, ugy, hogy a kórházból elbocsájtották, de további kezelést rendeltek számára, ami ugynevezett tüdőtöltésből állott. Győri János, aki Nagyrábéra való s apja ott hosszabb ideig törvénybiró is volt és körülbelül hatvan köblös földnyi birtokkal is rendelkezik, a kórházból szüleihez ment haza. Miután azonban falubelyen tüdőtöltést alkalmazni nem tudnak és miután szabóipar engedélye is van, bejött Debrecenbe azzal, hogy itt fogja tovább kezelteti magát s mivel már régebben is dolgozott Debrecenben, szabó munkát vállal. Szombaton volt egy hete, hogy megérkezett Debrecenbe és miután eleinte nem jutott megrendeléshez, saját ingóságaiból a szerdai zsibvásárra kivitt apróságokat és ezeket árulta. Ez volt a veszte. Gyanutlanul állt a portékája előtt, amikor arra haladt Mocsáriné, a meglopott Kálvin-téri házmester asszony, amint meglátta Győrit, röglön kiáltozni kezdett, hogy itt van a betörő fogják meg. Rendőrért is szaladtak és a gyanutlan Győri megdöbbenésében szóhoz sem tudott jutni, annál kevésbbé, mert a feldühödt Mocsáriné neki ugrott és kétszer arcul ütötte.

Közben a rendőr előkerült és természetesen bekisérte a központi ügyeletre, ahol csak két nap mulva derült ki ártatlansága. Ez a két napos fogság azonban az egyébként is beteg Győrit nagyon megviselte, mivel a fogdában nem valami nagy kényelmet nyujtanak az őrizeteseknek. Igy Győri nem tarthatta be a rendelt diétás táplálkozást és azt sem, hogy naponta ötször, — mint az orvos rendelte, — tejet igyék. Ennek következtében betegsége ismét sulyosbodott, rohamosan lefogyott s testi gyengüléséhez járul az a szerencsétlenség is, hogy ez tisztességes ember, aki életében soha büntetve nem volt, nem mer hazamenni szüleihez, mert fél ,hogy a betörés gyanuja után kinézik a községből. Otthon három árva gyermeke is van.

Az igy, önhibáján kivül megkárositott és egy alaptalan gyanu által szerencsétlenné tett ember most elindudult igazát keresni és ügyvédje utján feljelentést tett Mocsáriné ellen hatóság előtti rágalmazás miatt s egyben a polgári pert is megindittja a letartóztatásból rá háramló szégyen és főként az ennek következtében visszakapott sulyos betegség által szenvedett kár megtérítéséért.

Győri János szomoru sorsa bizonyára részvétet kelt mindenfelé, mert ez a sorsüldözött ember becsülettel és hősiesen végigharcolta a nagy háborut, több kitüntetést szerzett és sulyos tüdőbaját is a harctéren kapta.

Két misszionárius mártir-halála Kinában

Róma, április 20.

A Sanghaiban székelő apostoli prefekturának Rómába érkezett értesitése szerint P. Thierney ir misszionáriust, akit még az elmult év novemberében hurcoltak rabságba a kinai vörös banditák, őrzői rettenetes kinzások között kivégezték. P. Thierneyt Hanyangból vitték magukkal a kinai bolsevista csapatok és hatalmas váltságdijat akartak érte a kinai kormánytól kizsarolni, hétről-hétre nagyobb és nagyobb összeget követelve. P. Thierney e század eleje óta a 29-ik hittéritő, aki Kinában mártirhalált szenvedett, viszont az idei mártirok sorát ő nyitotta meg. Ugyancsak Sanghaiból érkezett jelentés tudatja, hogy a hupei tartomány Patung városának missziós telepéről kommunista rabságba hurcolt Marino Adons belga származásu ferences atya, a banditák fogságában meghalt.

GEBAUER
TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
KOSSUTH-UTCA 2.
TELEFON NAPPAL 103., ÉJJEL 60.

Legszebb tavasz a pesti korzón... Az itt lévő
BRISTOL SZÁLLODA
uj rendszere a közönség tetszését megnyerte,
Napi 12 P-ért kaphat — a szoba fekvésétől függőleg — lakást és elsőrendü teljes ellátást. — Jöjjön, próbálja meg és mindig csak hozzánk fog szállani.
BRISTOL SZALLODA
Budapest—Dunakorzó.

Könyvek, folyóiratok
bekötése,
paszpartuk, gobelin spanolások olcsón, izlésesen
József királyi herceg-u. 16. sz.
Mintákat házhoz küldünk.
Telefon 3-47.

Kertrendezéseket,
sirok beültetését izlésesen és olcsón vállalja
FARKAS kertészete.
Felvilágositás: Pia:-utca 14. sz
Telefon: 15—14.

Felmentették a csalás vádja alól

(A D. U. tudósitójától.) Markovics Simon debreceni ügynököt és alkalmi vállalkozót csalás büntettével vádolta a királyi ügyészség. A vád szerint ugyanis Markovics 1930 decemberében megrendelt nagymennyiségü karácsonyfát eladás céljából, darabonként három pengőért. Közben azonban jobbnak látta, hogy társat vegyen maga mellé és igy sikerült Weisz Mihályt főnökként bevenni. A karácsonyfa-üzlet azonban igen gyengén sikerült, sőt ráfizetéssel járt s a felszámolás alkalmával a vádirat szerint Markovics kijelentette Weisznak, hogy a karácsonyfákat darabonként nem három, hanem hat pengőért vásárolta meg s ugyancsak követelt Weisztól is. Weisz viszont megtudta, hogy baj van a kréta körül, Markovics nem mondta meg neki az igazat és feljelentette a társát. Csalás büntette cimén indult meg az eljárás Markovics ellen, akit a debreceni törvényszéken dr. Tokay Gyula egyesbiró tegnap felmentett a vád alól bizonyitékok hiányában.

Háromlábu csirkét költött ki egy kotló

A Kis Pipa vendéglő egyik alkalmazottjánál

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Feltünő és örvendetes családi esemény történt a napokban egy debreceni baromfi családban. A különös esemény hőse egy háromlábu csibe, amely különben rendes tyuktojásból kelt ki és már öt nap óta a legjobb egészségnek örvend. A ritka eset hire gyorsan elterjedt a városban és már rengetegen tudják, hogy a Kis Pipa vendéglő és szálloda szobaasszonyánál egy háromlábu csirkét ápolnak. Miután még Debrecenben sem jönnek mindennap háromlábu kis csibék a világra, megtekintem Debrecennek ezt a legujabb nevezetességét. Kimentem tehát a Kis Pipa vendéglőbe, ahol először is a tulajdonosnál, Kemény bácsinál tiszteleglünk. Kemény bácsi mikor megtudta miről van szó, nevetve hivta elő Varga Mária szobaasszonyt. Az udvarias szobaasszony készségesen bevezetett csinosan berendezett szobájába és két diván párna közül kiemelte a csodát. Letette a földre és magot szórt neki. A háromlábu kis csibe nagy csipogással azonnal enni kezdett, ugy, hogy jól meg lehetett figyelni. Két lába rendes alaku és rendes helyen van. A harmadik pedig hátul a farka helyén. A kis csibe harmadik lábát nem tudja használni, mert az bénán, élettelenül lóg le. Mozgása azonban eleven volt és egyáltalában nem törődött azzal, hogy kiváncsi szemek figyelik. A boldog tulajdonosnő szivesen mutogatja az eleven „csodát" a mind sürübben érkező kiváncsiaknak, mert a háromlábu csibe nem mindennapi látvány.

Költöztetések

legjutányosabban FRIEDMANN fuvarozási vállalatnál, József kir. herceg-utca 60. Telefon 102

Véres utcai botrány a József királyi herceg-utcán

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Véres verekedés szinhelye volt kedden délután a József királyi herceg-utca. N. J. tisztviselő két óra tájban néhány barátjával hazafelé tartott. A Bika előtt elmenve T. P. nevü leány, aki egy barátnőjével volt, odaszólt a tisztviselőnek, hogy beszélni akar vele. A tisztviselő erre azt felelte, hogy nem ismeri és nem óhajt az utcán tárgyalni senkivel. Azonban a nő nem hagyta magát lerázni, hanem utána ment a fiatalembernek és állandóan szidalmazta. Az inzultált fiatalember félve az utcai botránytól, a József királyi herceg-utcába menekült. Azonban a nő követte és egyszerre megragadta kabátjánál fogva és rákiabált: ha nem tárgyal velem, elbánok magával.

Majd a fiatalember nyakához kapott. Erre a fiatalember, hogy védekezzen, két izben sétabotjával a nő kezére sujtott. Azonban az ütés másodizben fejen találta a nőt, ugy, hogy a bot eltörött. A nőt elborította a vér. Hangosan kiabálni kezdett, mire a fiatalember rendőrért szaladt, aki mindkettőjüket előállitotta a rendőrségre, ahol a fiatalember elmondotta, hogy a nő több izben megvárta a hivatal előtt és állandóan molesztálta. A botrány ügyében a rendőrség megindította az eljárást.

Hat havi börtönbüntetést kapott egy debreceni posztó-ügynök csalás miatt

Jakab Mihály debreceni ügynök a mult év nyarán különös módon csapta be Szász Lajos férfiszabót. Szüksége volt ugyanis bizonyos pénzösszegre és hiába fordult több helyre, nem sikerült előteremteni a pénzt. Ekkor elment Szász Istvánhoz, akit korábban ismert már és elmondotta neki, hogy olcsó posztója érkezett, de ninesen pénze kiváltani. Szász István erre azt mondotta, hogy ő szivesen kisegiti Jakabot a bajból, sőt megvásárolja az érkezett posztót, amelyre egyébként is szüksége volt. Jakab el is vitte Szászt a pályudvari vámhivatalhoz, de meghagyta, hogy várakozzék a külső teremben, amig ő elintézi bent a maga dolgát. Ez a dolog abban állott, hogy Jakab valahonnan szerzett kétféle posztómintát és ezt felmutatta Szásznak, mondván, hogy ezek a szövetek érkeztek meg, összesen hatszáz méter hosszuságban. Szász gyanutlanul átadott Jakabnak előlegül négyszáz pengőt, majd utána még háromszázhatvan pengőt, ellenben hiába várta a posztót, az nem érkezett meg. Mint később kiderült, Jakab csak csalási célzattal mondotta Szász Istvánnak a posztóról szóló mesét.

Szász feljelentette a törvényszéken a csaló Jakab Mihályt, aki a tegnapi törvényszéki tárgyaláson mindent tagadott. Azt adta elő, hogy ő csak kölcsönképpen kért ötszáz pengőt Szásztól s amikor nem tudott fizetni részleteket, akkor hozzácsapták a kamatokat is, amelyek egyösszegben kétszázhatvan pengőt tettek ki. A tanuk és a sértett azonban eskü alatt tett vallomásokkal minden tekintetben beigazolták a vádat, amelynek alapján dr. Tokay Gyula törvényszéki egyesbiró Jakab Mihályt csalás büntette miatt hathónapi börtönbüntetésre itélte. Az itélet ellen ugy a vádlott, mint a királyi ügyész felebbezett az itélőtáblához.

Bestiális gyilkos garázdálkodik Indiában

Delhi környékén szedi áldozatait az uj „düsseldorfi rém" — Eddig kilenc férfit ölt meg és mindegyiknek levágta a fülét

London, április 28.

Hátborzongató jelentésekben számolnak be az angol lapok indiai tudósitói egy titokzatos tömeggyilkosról, aki néhány hét óta Delhiben és környékén garázdálkodik. A szadista gyilkos működése igen erősen emlékeztet Kürten Péterére azzal a különbséggel, hogy a delhii rém mindig csak a férfiak közül szedi áldozatait.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt történt az első gyilkosság. Egy 18 éves hindu fiu Delhi külvárosában elmondta szüleinek, hogy megismerkedett egy férfival, aki szenzációs bejelentést tett neki. Elmondta, hogy a városon kivül egy fa tövében — értesülése szerint — kincsek vannak elrejtve. Felszólitotta a fiut, hogy segitsen neki a kincs kiásásánál s akkor a kincs egyrészét neki adja. A fiu izgatottan mondta el szüleinek, hogy este találkája van ezzel a férfival és éjjel együtt fognak ásni a fa tövében. A fiatal fiu este ásót vett magához és el is ment. Azóta nem jött haza. Szülei feljelentést tettek. A rendőrség felkutatta Delhi összes külvárosait és a környékbeli dombokat. Sehol sem akadtak a fiatalember nyomára.

Egyszerre azután az egyik dombon egy fa tövében egy kutya emberi lábat kapart ki a földből. Az odasereglett emberek ásni kezdtek és hamarosan megtalálták az eltünt fiu holttestét. A rendőrök megállapitották, hogy a gyilkos ásójával össze-vissza hasogatta a fiu koponyáját s a gyilkos a fiunak mindkét fülét levágta.

A kétségbeesett szülők elmondták, hogy a fiu fülében egy meglehetősen gyakori hindu szokás szerint kis aranykarikák voltak.

Egy-két napal a borzalmas lelet után egy utmenti árokban ujabb férfi holttestet találtak. Ezt a férfit tőrrel szurták agyon és az ő füleit is lemetszették. Ekkor már óriási volt az izgalom Delhi külvárosaiban.

Ettől kezdve sürü egymásutánban tünnek el 16—18 éves fiatalemberek, sőt két 12 éves fiucska is. Az előbbi kettőn kivül még négy férfiholttestet találtak árkokban, gödrökben. Valamennyi holttesten látszott, hogy a gyilkos bestiális kegyetlenséggel dolgozott s valamennyi holttestnek a füle hiányzott. Az összes áldozatokról sikerült megállapitani, hogy aranykarikákat viseltek a fülükben.

A delhii rendőrség többszáz detektivet mozgósitott, hogy a rémet kézrekeritsék. A hindu detektivek most aranykarikákat tettek a fülükbe. Valószinü, hogy a rém gyüjti ezeket az aranykarikákat a fülekkel együtt. Valószinünek tartják, hogy a rém előbb-utóbb megszólit egy aranykarikás detektivet s akkor azután kézrekerül.

Banditatámadás Bukarest határában

Bukarest, április 27.

Tegnap éjjel Bukarest határában, az országuton vakmerő rablótámadás játszódott le. A késő esti órákban Bukarestből egy több milliós pénzszállitmányt vivő állami autó indult el. A fegyveres és álarcos banditák valószinüleg erre a szállitmányra vártak, a véletlen azonban közbelépett, megmentette az állami autót és a kitiliai cukorgyár igazgatóját, Bistriteanut és kiséröit dobta a haramiák áldozatául. Az állami autó a merénylet szinhelyétől nem messze gummidefektet kapott. A soffőr a hiba helyrehozásán fáradozott, három autó szaladt el mellette. Ezt a három autót tartóztatták fel a banditák és fosztották ki teljesen. Bistriteanu vezérigazgatótól 30 ezer lejt vettek el.

Burgondia-utca 2. szám alól

Darabos-utca 29. szám alá

helyeztem át étkezdémet.

Kitünő házikoszt ugy bentétkezésre mint kihordásra.

Május 1-re kiadó

5 szoba, fürdőszobás teljesen különálló

lakás.

Kossuth-u. 69. sz.

A debreceni Egyetemi Védőnő és Testvérképző intézet eredményes működése

Interju Beretvásné Semsey Carola főnökasszonnyal

A tavaszi nap ott táncol a nagyerdei fák rügyektől duzzadó galyjain... Bent az egyetemi orvoskari klinikáin pedig a munka most is ugyanolyan tempóban folyik, mint a zuzmarás télen, fagyos januári napokon. Minden a betegekért és a betegek felgyógyulásáért... Az egyetemi orvoskari telepen, a belgyógyászati klinika hátamegett egy kis kétemeletes épületben székel az egyetemi intézetek egyik legfontosabbja: a részben állami és részben a Rockefeller fundációból alapitott *Egyetemi Védőnő és Testvérképző intézet.* Ezt a tisztára emberbaráti céllal alakult. Az intézetet Beretvásné *Semsey* Carola főnökasszony vezeti. Természetszerüleg, mikor az intézetről irni akarunk, első utunk a főnökasszonyhoz vezet.

A hatalmas munkát, organizációs és szakmunkát végző *Beretvásné* Semsey Carola főnökasszony a lelke ennek az intézetnek és amikor lakályosan berendezett szobályában ülünk, sugárzó arccal beszél a *Debreceni Ujság— Hajdufőld* olvasói számára intézetéről:

— Az egyetemi védőnő és testvérképző intézet *Csiky* dr. professzor idejében, hat-hét évvel ezelőtt alakult. Részben állami támogatással, részben a Rockefeller alapból. Ugyanakkor, amikor ez az intézet létesült, a Rockefeller-alap Varsóban is létesitett ennél jóval hatalmasabb intézetet. Az intézet célját mindenki ismeri, igy arról csak röviden annyit mondok, hogy mi tisztára a betegek és az emberiség javára szolgáló *védőnő és ápoló testvéreket nevelünk, azokból a jó családokból származó nőkből, akik az emberbaráti szolgálatot tüzték ki életcéljukul.*

— Intézetünkben a tanitási idő két év, mely alatt elméleti és gyakorlati oktatást nyernek növendékeink, akiknek egyrésze a két év letelte után mintajárásokba küldetik ki védőnői szolgálatra, másik részük pedig az egyes klinikákon nyer elhelyezést, mint ápolótestvérek.

— A két év alatt sokat dolgoznak növendékeink és mondhatom, hogy a betegápolás és az egészségügyi védőnő szolgálat terén szép eredményeket érnek el.

— Az intézet növendékeinek száma 36, akiknek fele I., másik fele II. éves, mind kifogástalan uricsaládból származik. A növendékek minden évben nyilvános colloquiumokon számolnak be tanulmányaikról.

— A növendékek persze minimális tandijat fizetnek, mely alól néhány olyan legjobb, aki a próbaidő alatt kiválóan megfelelt, felmentést élvez, vagy pedig kedvezményt. Ezért kap két rend egyenruhát minimális áron és teljes ellátást, lakást. A két év eltelte pedig olyan álláshoz jut az illető, ahonnan bizonyosan nem fogják bélistázni, mert mind több és több szakképzett egészségügyi védőnőre és ápoló testvérre lesz szükség.

— És kis végzik a tanitás nehéz munkáját? — kérdezzük.

— Az egyetemről több orvos, tanársegéd és ezeken kivül *Tarc* Mária oktatótestvér és jómagam, mig a mintajárásokba *Vekerdy* Borbála védőnő oktatótestvér van kiküldve.

A szives felvilágositás után Beretvásné Semsey Carola szivesen kalauzol végig az intézeten.

Hatalmas tág folyosón haladunk végig. Ebbe nyilnak a növendékek szobái. Minden szoba izléssel, de nem fényüzően berendezve. Tisztaság, rend, levegő, világosság a szobákban. A porcellán mosdók felett hideg-meleg vizcsapok. Egynémelyikben még perzsaszőnyeg is. Persze magyar perzsa.

A szobák megtekintése után a társalgóba nyitunk be. Tökéletesen clubszerüen berendezve. A falakon egy pár kép és az egyik sarokban egy zongora.

A társalgó mellett az egyik előadóterem. A terem falain képek. *Elischer, Csiky, Szontagh* professzorok képei. Az egyetem nagy halottjainak képei között a tragikusan végetért *Zrumetzky* Ilona főnökasszony, az intézet első főnökasszonyának képe. A szegény Zrumetzky Ilona főnökasszony tragédiás halálára még bizonyosan sokan emlékeznek. Neki a fejét szelte le törzséről az egyik klinika liftje.

A szuterainben van a növendékek ebédlője. Ez is szépen és kényelmesen berendezve. Négy növendék egy asztal mellett. Igy osztotta el őket Beretvásné Semsey Carola. Mert az intézetben minden ötlet, minden terv és minden-minden tőle indul ki.

Az ebédlő mellett van az Intézet próbakonyhája. A legtökéletesebben felszerelve. Itt tanulják a növendékek a diétás ételek elkészitését. Nagyon nagyon érdekes ennek a növendékkonyhának berendezése.

A hosszu séta után felmegyünk a Főnökasszonyi Hivatalba. Itt folyik az adminisztrativ munka. Itt vannak lerakva a növendékek kartotékjai, melyeknek kivánesi rovatán még az is fel van tüntetve, hogy az illető növendék milyen indulatu.

Semsey Carola főnökasszonynak nem győzöm megköszönni kedvességét és felvilágositásait, mely után szivélyesen búcsuzom el...

Az intézet csengője pedig berreg, de valahogy ez is kedvesen, nem ugy, mint más tanintézetben. A csengő munkára hivja a növendékeket...

M. J.

Elfogott a debreceni rendőrség két rablót

akik az elmult napokban éjszakai rablómerényleteket követtek el

Megirta a Debreceni Ujság, hogy a mult héten két izben is rablótámadás történt éjjel az utcán. Először Gömöry Péter gazdálkodót támadta meg ismeretlen tettes, azután néhány nappal később Puskás János nyugalmazott csendőrörmestert támadta meg és negyven pengőt rabolt el tőle.

Mindketten feljelentették ismeretlen támadóikat a rendőrségen, ahol a Székely-csoport tagjai Alföldi és Sáry detektivek hamarosan kinyomozták az éjjeli rablótámadókat Mülle Lajos és Kengyeli Lajos debreceni lakosok személyében.

Kengyeli beismerte tettét, azonban Mülle tagadta, hogy része volna az ügyben. Támadásaikat ugy követték el, hogy megfigyelték ismerőseiket, mig azok a kocsmából kissé ittas állapotban eltávoztak és akkor egyikük hazakisérés ürügye alatt csatlakozott az illetőhöz. Amint egy sötétebb helyre értek, nekitámadtak az ittas embernek és leszurással fenyegetve elrabolták pénzüket. Mindkettőt átkisérték az ügyészség fogházába.

A nemzetközi sütőiparosok kongresszusának ezerötszáz résztvevője májusban Debrecenbe is ellátogat

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Dr. tokaji Oláh Béla, Debrecen város idegenforgalmi hivatalának igazgatója hivatalos értesitést kapott, hogy a május közepén Budapesten megtartandó nemzetközi sütőipari kongresszus ezerötszáz résztvevője Debrecenbe is ellátogat a város nevezetességeinek és a Hortobágynak a megtekintésére. A kongresszust a magyar Pékiparosok Országos Szövetsége rendezi s a nagygyülés egyike lesz a leghatalmasabb idegenforgalmi megmozdulásoknak.

A sütőkongresszus résztvevőinek Debercenbe érkezése még nincs pontosan meghatározva, azonban bizonyos, hogy május 15-ike körül mind az ezerötszáz vendég lejön a Hortobágy és Debrecen város nevezetességeinek megtekintésére. A vendégek Debrecenben fognak meghálni és igy meglehetősen nagy gondot okoz az elhelyezés. Az idegenforgalmi hivatal máris kéri a közönséget, hogy aki egy éjszakára szobát tud kiadni, cimét jelentse be a hivatal irodájába (Gambrinus passage). A vendégek a szobáért szolid polgári árat fizetnek.

A sütőkongresszus résztvevőinek fogadtatására egyébként megtörténtek a szükséges előkészületek.

A kalapácsos gyilkost átadták az osztrák hatóságok a magyar rendőrségnek

Budapest, április 28.

Fischl Frigyesnek, a kalapácsos gyilkosnak kiadása ügyében a bécsi igazságügyi hatóságok néhány nappal ezelőtt befejezték az eljárást és értesitették a kecskeméti ügyészséget, hogy a beszerzett bizonyitékok és a Magyarországról küldött iratok alapján Fischlt kiadják a magyar hatóságoknak. Az osztrák igazságügyi hatóság emberei Fischl Frigyessel tegnap hajnalban meg is érkeztek a hegyeshalmi határállomásra, ahol Fischlt átadták a rendőri kirendeltségnek, a bécsi kihallgatásokról szóló jegyzőkönyvekkel és az ügyre vonatkozó iratokkal együtt. A törvény értelmében Fischl most már a magyar igazságügyi hatóságok rendelkezése alá tartozik s ezért a hegyeshalmi rendőri kirendeltség a legközelebbi királyi ügyészségre, Győrbe kisérte. Onnan fogják továbbitani Kecskemétre.

Időközben a Steinherz-család budapesti jogi képviselője, Szőke Sándor dr ügyvéd kérelemmel fordult Bezegh-Huszágh Miklós főkapitányhoz. Irásbeli beadványában arra kérte a budapesti rendőrséget, hogy Fischlt ne kisérjék egyenesen Kecskemétre, hanem előbb Budapesten folytassák le vele az ellenőrző nyomozást, annál is inkább, mert a Steinherz-család annak kinyomozását kéri, hogy rablógyilkosság történt-e, vagy pedig biztositási csalás, felbérelt gyilkossággal. A budapesti főkapitányság tegnap délelőtt értesitette Szőke dr-t, hogy sem a rendőrségi szabályok, sem pedig a perrendtartás értelmében nem teljesitheti a kérelmet.

Néhány napon belül Kecskeméten hallgatják ki Fischlt és ott ellenőrzik minden vallomását, hogy megállapitsák, vajjon bérgyilkosság történt-e, vagy pedig az egész biztositási csalás csak egyoldalu beállitás.

Kerti gereblyék

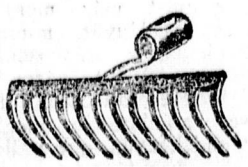

kapák, ásók s más gazdasági vasáruk nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedése, Debrecen.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Sievers államtitkár Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A német birodalmi külügyminiszterium képviseletében holnap érkezik Debrecenbe Sievers államtitkár, aki április 21. óta járja Budapestet és a vidéki egyetemi városokat, hogy a magyar kulturával megismerkedjék. Debreceni előadásán, amelyet a Déri Muzeum előadótermében tart meg április 30-án este fél 7 órakor, a Városok Szövetsége nevében dr. Vásáry István polgármester, az egyetem részéről pedig dr. Sz. Kun Béla rektor bocsátotta ki a meghivókat, amelyek egyuttal belépőjegyül szolgálnak. Aki meghivóra igényt tart és nem kapott volna, forduljon dr. Huss Richárd egyetemi tanár urhoz (Kálvin-tér 13.), vagy az egyetem német filológiai intézetéhez.

Házról-házra járva ellenőrzik az alkalmazottak társadalombiztositói bejelentését

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A Társadalombiztositó Intézet választmánya ülést tartott, amelynek keretében a tárgysorozatra került ügyek között a Budapestről érkezett legujabb leirat, mely a bejelentési kötelezettség legszigorubb ellenőrzéséről szól és elrendeli, hogy a kerületi pénztárak házról-házra járva ellenőriztessék, hogy minden arra kötelezett tisztviselő, alkalmazott, napszámos, vagy cseléd be van-e jelentve a munkáspénztárba.

Ajánlatos tehát, hogy mindazok, akik bármely okból alkalmazottaikat eddig be nem jelentették, kötelezettségüknek mielőbb önként tegyenek eleget, mert ha a hivatalos ellenőrzés során derül ki mulasztásuk, ugy nemcsak az eddig be nem fizetett dijakat kell megtéritenlök, hanem még sulyos birságot is rónak ki reájuk.

Négyszázötven szegényt fog segélyezni a város

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A város tudvalévőleg befejezte a téli segélyezést és most már csak az állandó szegényeit fogja segélyezni. Ilyen kalaszterbe foglalt szegény körülbelül négyszázötven van Debrecenben s ezeknek havonta 4-től 12 pengőst segélyt folyósit a népjóléti hivatal. A segély összege aszerint változik, hogy a támogatásra szorulónak milyen nagy családja van.

A népjóléti bizottság dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok elnöklete alatt most foglalkozott a szegénysegélyezések ügyével és hozzájárult ahhoz, hogy havonta körülbelül 450 szegénynek folyósitsák a szegénysegélyt.

A Hortobágyon tartják meg a hajdumegyei iskolakörzet idei tornaünnepélyét

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Vasady Lajos tanfelügyelő értesitette a város idegenforgalmi hivatalát, hogy az idén junius 7-én rendezik meg a hajdumegyei iskolakörzet ének- és tornaversenyét, amelyet az eddigi szokástól eltéröleg nem Debrecenben, hanem a Hortobágyon fognak megtartani. Az ünnepélyen egyenruhás elemi iskolai tanulók különféle tornászmutatványokat, szabadgyakorlatokat mutatnak be, majd pedig ének- és dalversenyt is rendeznek. A hortobágyi kiránduláson több mint kétszáz iskolai növendék vesz részt.

Az érdekes ünnepségre már megtörténtek az előkészületek és az idegenforgalmi hivatal is megkezdte a propagandát, amely nemcsak belföldön, hanem külföldön is folyik. Az ünnepély sikerére minden remény meg van, mert a hortobágyi ének- és tornaversenyt az összes tanügyi hatóságok legmelegebben pártfogolják.

Kihágási ügyek a rendőrbiró előtt

Kedden délelőtt a rendőrbiró elitélte P. Nagy József hordárt tiz pengőre, Bőri Józsefnét és Kaszás Juliánnát négy—négy pengőre, mert a mult héten az utcán hangos veszekedéssel közbotrányt okoztak. Tokaji Sándor kocsis április tizedikén lovát felügyelet nélkül hagyta a Piac-utca 29. számu ház előtt. A ló unalmában egy közeli fa kérgét alaposan lerágta. A rendor észrevette és feljelentése folytán Tokaji Sándornak a kiszabott pénzbüntetésen felül a városi kertészet bejelentett két pengő kárát is meg kell fizetnie. — Ceglédi Zsigmondné, debreceni lakos, aki a Téglavető 229. szám alatt lakik április 9-én oly elővigyázatlanul ment át a Bika-szálloda előtt az uttesten, hogy egy szabályosan arra hajtó autó elé került amely habár előirt lassu sebességgel ment, nem tudta elkerülni az asszonyt és csupán a soffőr ügyességének köszönhető, hogy egy surlódáson kivül komolyabb baj nem történt. A rendőrbiró Czeglédi Zigmondnét kisebb pénzbirságra itélte, azzal a megjegyzéssel, hogy máskor jobban vigyázzon az utcán és tartsa be a közlekedési szabályokat, amelyek az egyenes vonalban való átkelést irják elő. — Egy iparossegédet tiz pengő pénzbüntetésre itélt a rendőrbiró, mert vasárnap este a Piac-utcán lévő korzón megszólitott egy nőt és többszöri figyelmeztetés ellenére sem akart neki békét hagyni.

Május 1-től kiadó

6 szobás parkettes teljesen modern lakas fürdőszobával.

Török Bálint-u. 18.

I. emelet.

Keltetőgépek, müanyák Bészler Lajosnál

a Csonkatorony mellett.

Katona József csendes évei

Kováts Andor egyetemi tanár előadása a Tiszántuli Szépmüves Céhben.

Katona József 1830. április 16-án halt meg szülőföldjén, Kecskeméten, halálának tehát ép most egy éve volt a centenáriuma. Ez alkalomból tavaly Kecskemét városa országos ünnep keretében hódolt emlékének, a nevét viselő irodalmi kör pedig még két, a költő életére és müveire vonatkozó, sőt eleddig ismeretlen adatot hozó értékes kiadvány (Katona-emlékkönyv, megjelent 1930-ban; Katona-emléklap, megjelent 1931-ben) közreboesátásával is jelentőssé tette az évfordulót. Ma tehát már abban a helyzetben vagyok, hogy ez ujabban ismeretes részleteknek felhasználásával tartsak egy rövid megemlékezést Katona Józsefről. Ennek anyagát, minthogy a feltárt részletek főleg idevonatkoznak, a költő csendes éveiből vettem, amidőn már csalódottan, álmaitól elbucsuzva, visszavonult Kecskemétre.

Kérdezhetné azonban valaki, hogy hogyan mer csekély jogászi magam ehhez az irodalomtörténeti témához nyulni?

E tekintetben mentsenek ki a következő körülmények:

Hiszen Katona József tudvalevőleg maga is jogász volt, aki 1815-ben elegendő eredményü vizsga után tesz ügyvédi esküt Pesten a királyi táblán, majd Pesten ügyvédkedik, 1820-ban pedig városi alügyész, 1826-ban városi főügyész lesz Kecskeméten.

Ezenkivül azonban bizonyos szubjektiv jogosultságot is érzek a Katona-kultuszhoz: édesatyám, akkor a kecskeméti jogakadémia igazgatója, évekig volt titkára, majd elnöke az ottani Katona József Körnek. Ma is emlékszem gyermekkoromból egy epizódra: a Katona-Kör 1893-ban ünnepelte meg némi késéssel bár, de országos keretek között a költő születésének 100. fordulóját, a kecskeméti sétatéren tartott ünnepélyt azonban elmosta egy hirtelen keredett nyári zápor, mire az egész ünneplő társaság, élén Gyulay Pállal, ki az Akadémiát és a Kisfaludy-Társaságot képviselte, szüleim közeli házába menekültek. Az ünnep azután este hangversennyel folytatódott, melyen édesanyám énekelte Melinda dalát Erkel Ferenc Bánk bán-cimü dalmüvéből. Később azután magam is résztvettem kecskeméti tartózkodásom alatt a Katona József Kör munkájában s 1920-ban elsőnek vettem fel azt a máig meg nem valósult gondolatot, hogy miután Katona József jelenlegi szobra kisszerü s a költő jelentőségének meg nem felel, Kecskemét amugy is kietlen, formátlan főterén ültetendő ligetben Katona emlékére oly szoborcsoport állittassék, mely a költőt drámáia legkiemelkedőbb alakjaiból (Bánk, Petur, Tiborc, Melinda) környezve ábrázolná.

Katona József Kecskemétre való visszavonulását két kiábránditó családia idézte elő. Az egyik az volt, hogy az erdélyi arisztokraták által adományozott dijjal 1814-ben meghirdetett kolozsvári drámapályázaton Bánk bánját még csak meg sem említették*), a másik pedig az, hogy amidőn időközben különben jelentékenyen át is dolgozott müvét a Pesten játszó színészekkel 1819-ben előakarta adatni, a cenzura a darabot betiltotta.. Jobbnak látta tehát drámairói törekvéseiről lemondani s bizonyos életlehetőséget biztositandó, szülővárosában igyekezett hivatalhoz jutni, miután pesti ügyvédkedése csak vékonyan jövedelmezett.

Ez a törekvése már a következő évben sikerrel is járt, mert 1820. nov. 3-án a városi tanács alügyésznek megválasztotta.

A darabjának 1819-ben történt betiltása s hivatalbalépése közti időt pedig Bánk bánja megjelentetésének megvalósitására forditotta.

A könyvvizsgálat ugyanis nem volt meröben kegyetlen hozzá s a darabnak, ha előadását nem is, könyomatását megengedte. Ismét erőt vett hát a csüggedésen és kiadót keresett, hogy igy müvét a nagyközönséggel legalább sajtó utján ismertesse meg. „Mintegy fölebbezte müvét a pályabiráktól és a cenzurától az irodalomhoz és a közönséghez". A sajtó alá rendezéssel 1819-ben készült el, drámájához irott előszava 1819. julius 2-án kelt. A münek megjelenését a kiadást elvállalt Trattner 1820-ban a novemberi pesti vásárra (november 15.) hirdette s az akkor, bár már 1821-es dátummal, meg is jelent.

Katona a most már megjelent Bánk bán egy példányát, minthogy müvét szülővárosa képviselőinek, szabados Kecskemét mezővárosa nemes főbirájának és tanácsának ajánlotta, verses ajánlásában megható szeretettel emlékezvén meg szülővárosáról:

Isten óiion szülötthelvem!
Ezt neked szivből szentelem —

nov. 22-én a tanácsnak is bejelentette, (ő maga csak nov. 30-án köitözött le végleg Pestről). A városi vezetőség szivesen fogadta a figyelmet, sőt 100 frt. tiszteletdijjal jutalmazta a költőt.

A hivatalnoki pálya e csekély sikerén némi örömre hangolva várta most már a közönség és az irodalom szavát tragédiájához. Ámde a remélt visszhang most is elmaradt: kiadója arról értesitette, hogy a nagyszámu példányokból alig kelt el az első évben 20 példány, az irodalom és a kritika pedig ujból észrevétlenül, közönnyel nézett el fölötte.

A keserü csalódások pohara ezzel betelt, a mellőzött, észre nem vett, agyonhallgatott költő örökre elnémult: vigaszul hivatalos munkájába temetkezett, ugy, hogy az „irtóztató halmazban átvett hivatalos ügyek apránként mind elfogyogattak", mire 1826-ban a szorgalmát méltányló közbizalom főügyésszé is megválasztja ugyan. — mindez azonban Bánk bán fáió emlékét el nem oszlathatá; mint első életirója, a kecskeméti Csányi János ügyvéd a Társalkodóban 1840-ben feljegyezte, hangulata mind borusabbá változott s ha szólott, csaknem a különcségig lakonikus és szenvedélyes volt, szóval és irásban nem restelkedett véleményének kimondásában, miért is a nén nerecegős pennáju Katonának kezdte nevezni.

Szabad óráit a költői pályabér elmaradtán, történelmi tanulmányoknak szentelte s meg akarta irni szülővárosa történetét, e tanulmányaiból azonban életében csak egy töredéket közölt 1823-ban „A kecskeméti pusztákról" cim alatt. (A különben is csonka mü többi részét 1834-ben atyja jelenteté meg „Szabados Kecskemét, alsó Magyarország első mezővárosa történetei" cimmel. E munka értékéről általában kedvezőtlen a bírálat, ellenben felette megható a könyv előbeszéde és ajánlása:

„Vigságot és elégedést önt lelkembe az az önkecsegtetés, hogy engem itt olvasni fognak akkor is,

*) Ez emlékezetes drámapályázathoz érdekes adalékokat közölt legujabban Gyulay Farkas az Erdélyi Muzeum Egyesületben idén tartott előadásában; Gyulay feltehetőnek tartja, hogy Katona müve az akkori közlekedési viszonyok közt meg sem érkezett a pályázatra; azt pedig, hogy Bánk bánt (feltéve, hogy a kézirat mégis beérkezett volna) a bírálati jelentés meg sem említi, ugy elmagyarázza, hogy a bírálatot közlő Erdélyi Muzeum cimü folyóirat, miután hat pályamüről megemlékezett, váratlanul megszünt. Lehet, hogy ha a folyóirat ki nem maulik, sor került volna benne Katona József müvére is. (Lásd Pörujitás a Bánk bán pályázat vitájában. Budapesti Hirlap, 1931 febr. 13.-i szám.)

Nagyhegyesen meglincselték egy báli verekedés tettesét

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A lefolyt farsang alkalmával véres verekedés játszódott le Nagyhegyesen egy ott megtartott bálon. A kocsmában már délután megkezdődött a mulatozás, melybe különösen hangosan vett részt Lipcsei Ferenc 22 éves földmives. Egy fiatal lánynyal táncolt, akiről azt beszélték, már régóta a faluban, hogy egy odavaló gépésznek a menyasszonya. A lány sem vette rossznéven a fiatalember udvarlását, szivesen foglalkozott vele. Nemsokára betoppant a terembe Eszenyi István a gépész, ki jóbarátia annak az illetőnek, akinek menyasszonyaként emlegették a leányt. A szemtanuk állitása szerint ez odaszólt Lipcseihez, hogy távozzék a leány mellől. Lipcsei ingerülten válaszolt, majd hirtelen arculvágta Eszenyit.

Erre odaugrott Fehér János, Eszenyinek egy ismerőse, hogy védelmére kelien társának. Neki akartak rontani a hevesvérü fiatalembernek, aki azonban nem várta be a támadást, hanem kirohant a helyiségből. Az ajtónál azonban elébe állott Császi Károly, hogy feltartóztassa. Erre előkapta zsebkését és az elébe álló ember vállába döfte. Császi véresen rogyott össze, mire a bál résztvevői azt hitték, hogy már meg is halt. Erre az összes jelenlévők utána vetették magukat Lipcseinek és majdnem egy félórán keresztül addig üldözték, amig a kimerült ember összerogyott a mezőn.

A csendőrök megindították a nyomozást a véres báli éjszaka okozói után. A nyomozás során megállapitották, hogy Eszenyi és Fehér voltak azok, akik a földön fetrengő embert leginkább rugdosták és bántalmazták. A kihallgatások során tagadtak, de a csendőrök feljelentése alapján járásbiróság elé került az ügy. A járásbiróság keddre tüzte ki a tárgyalást, de mivel a tanuk egy része nem jelent meg, azoknak ujból megidézése végett a tárgyalást elnapolta.

Országos zsidó politikai pártról tárgyalnak Bukarestben

Kolozsvár, április 28.

A kormányválság izgalmas napjaiban Bukarestben összegyültek Románia különböző országrészeinek zsidó politikusai és napokon át egy országos zsidó politikai párt megteremtéséről tárgyaltak. Az erdélyi zsidóság képviseletében dr Fischer Tivadar és dr Fischer József kamarai képviselők tárgyaltak, a regáti zsidóság nevében pedig többek között dr W. Fildermann, akinek a borsai tüzkárosultak javára gyüjtött segélyalap körül ismeretesen igen éles konfliktusa volt az erdélyi zsidóság parlamenti tagjaival.

A bukaresti tárgyalásokon két javaslat állott előtérben. Az egyik javaslat, amelyet dr Fischer Tivadar dolgozott ki, erősebben kihangsulyozza a nemzeti kisebbségi attibutumokat, mig dr Fildermann javaslata a szociálpolitikai és kulturális tartalomra helyez nagyobb sulyt. A tárgyalások még nincsenek lezárva, de minden oldalról leszögezik, hogy a romániai zsidóság különböző áramlatai erős közeledést értek el és hajlandóságot mutatnak arra, hogy most már megvalósitsák az egységes zsidó párt régóta vajudó tervét.

A megegyezést egyelőre az akadályozza, hogy az erdélyi, bukovinai és regáti zsidóság egy része csak zsidó vallásu oláhnak kivánja vallani magát, a másik csoport pedig zsidó nemzetségnek. Természetesen mindkét áramlat teljes lojalitását hangoztatja az oláhsággal szemben és a többi kisebbségekkel való együttmüködésről hallani sem akar.

Négyszáz bünözőt fogtak el a berlini alvilág mulatságán

Balul sikerült a „Sirig hü" egyesület tizéves jubileuma

Berlin, április 28.

A berlini rendőrség a keddre virradó éjszaka döntő csapást mért a berlini alvilágra. Az alvilág különböző egyesületei, a hirhedt Ring-Vereinek, éjfélkor nagy ünnepségre gyültek össze a friedrichsheimi kerületben s meg akarták ülni a „Sirig hü" egyesület müködésének 10-ik évfordulóját. Fényes ünnepségre készültek, szónoklatokkal és férfikarral s a termet a különböző Ring-Vereinek zászlói diszitették. Az összes berlini Ring-Vereinek meghivást kaptak és több mint háromezer ember jött el, az alvilág tipikus alakjai, legnagyobb részt frakkban, a hölgyek pedig estélyi ruhában.

Amikor az ünnepség tetőfokára hágott, egyszerre csak megjelent a rendőrség s háromszáz rendőr vette körül a termet. Husz nagy teherautomobil öntötte a rendőröket s megkezdődött a nagy igazoltatás. Mindenkit, aki nem tudta kellőképpen igazolni magát, lefogtak és a rendőrfőnökségre vittek. Több mint négyszáz foglyot vittek be a rendőrségi fogházba. Az ünnepséget a történtek után félbeszakitották.

Tiltakozó gyülést tartanak Budapesten a ház- és telektulajdonosok

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A kormány tudvalevőleg törvényjavaslatot alkotott az illetékek egyenértékről, azonban a háztulajdonosok nagy visszatetszéssel fogadták ezt a törvényjavaslatot, amelyet magukra nézve sok szempontból sérelmesnek tartanak. Most Debrecenbe is értesités érkezett, hogy a Ház- és Telektulajdonosok Országos Egyesülete Budapestre tiltakozó gyülést hivott össze, amelyet április 30-án fognak megtartani. A gyülésre hir szerint Debrecenből is többen fognak felutazni.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

amidőn már ez a szobácska, melyben most ülök, porhanyó düledékké válik, olvasni fognak azok, kik engemet sohasem láttak, sohasem esmértek. Ily érzéssel szentelem e könyvet néked, édes magyar hazám, anyám, bálványom, mindenem, melyhez szeretetem az örüléssel határos. Ajánlom Néked, városi nemes tanács! Magamnak születési helye, melynek szárnya alatt, melynek kebelében éltem gyermekkoromnak örömeit, hagyja a sors késő századokig gyarapodásodat. Köszönöm ezt a helyet, amelyen bölcsőm rendett és a sirt, amelyben majd egykor jó szüleim elnyugodnak; ha magam elmulok, megmarad ezen sorokban érted égő szeretetemnek bélyege..."

Történetirói munkásságán kivül 1826-ban kidolgozta egy Kecskeméten épitendő szinház tervét is, amelyet azonban a városi tanács oly időre tett félre, „midőn a Város cassája boldogabb állapotban leszen". Régi álmai azonban vissza-visszatértek: „a meggyilkolt eszmék és érzések kiniai üldözték". „Katona József dult lánggal égett Kecskeméten."

Néha a vadászatokban keresett vigaszt: volt ugyanis akkor Kecskeméten egy leginkább városi tisztviselőkből állott u. n. Vadászi Társaság, amelynek vadászkalandjait tréfás jegyzőkönyvi alakban mint a társaság jegyzője épp Katona József örökitette meg. Máskor kedvetlenségét elüzendő, boros mulatságokon vett részt, amelyek akkoriban megiehetősen elfajultak Kecskeméten, ugyhogy több, a jobb körökhöz tartozó férfinek, sőt hölgynek is egészségét annyira aláásták, hogy azok egyremásra haltak el fiatalon. Az erőszakolt kedv azonban sem szült bánatán: „soha-soha királyi alakjait nem fogja látni szinpadon".

Most élete egy olv — sajnos, csupán rövidre terjedt — korszaka következett, melyben előbbi bus és zárkózott kedélye felengedni látszott s házasságra gondolt. 1830 elején azonban már halálseitelmek vették körül. Ez év februárjában levelet irt Elszánt Ferenc pesti ügyvéd, barátiának, melyben kéri, hogy ha meg találna halni, meghidegült ujjairól huzza le gyürüjét s adja át szive választottjának. Végzete valóban nem is váratott magára sokat: 1830 április 16-án, amely napon régi szokás szerint épen uriszék tartatott Kecskeméten a város földesurának, Koháry Antónia hercegnőnek kiküldött képviselője, Szontágh István „régens" ur jelenlétében, kinek tiszteletére a város nagy ebédet adott, hol neki is részt kellett vennie. Midőn az ebéd végeztével délután 5 órakor vissza akart térni a városházára, munkája délutáni folytatására, a városháza beiárásánál szivszélhüdés következtében összerogyott és meghalt. Szüleit egy tizedes értesitette a halálesetről. Emlitett barátia elküldötte a gyürüt jmádottiának, de ez visszaküldötte azzal, hogy „van az elhunytnak elég testvére, akik jobban fogják azt használni, mint ő". Ki volt a hidegszivü hölgy, Elszánt soha sem árulta el.

Némelyek szerint egy nemes Csányi-leány, mások szerint bizonyos Végh Franciska. Utóbbira azért gyanakodnak, mert az akkori Kecskemét emlitett mulatós életének szellemében készült s Katonának tulajdonitott, 1826-ból származó egy gunyvers, melynek cime: „Kiáltó szó a kecskeméti szüzek és leányokhoz", egyenként harminckét leányhoz intéz csipős hangu intelmeket, ezek közül azonban Végh Franciska hiányzik.

A főbiró utasitására még a halál napján lepecsételték hivatali s otthoni szekrényét s csak a temetés után bontották fel ujra; ekkor tünt ki, hogy a bitang marhák után befolyt pénzekben, amelyet a főiskális kezelt, valami hiány van. Ennek folytán a tanács visszatartotta Katona Józsefnek még kijárandó évi fizetését, amiből aztán pereskedés támadt az öreg Katona és a város közt. Ebből kerekedett azután az irodalomtörténészek hires bitangkassza vitája, amelyben egyfelől Katona József jellemtisztaságát gyanusitották meg, másfelől a várost vádolták meg hálátlansággal és kiméletlenséggel. Holott nem volt egyébről szó, mint egy katona hirtelen halála miatt nem rendezhetett közpénztári ügy tisztázásáról. Katona József hütlensége az idevonatkozó eljárások során nemcsakhogy soha kétségbe nem került, de az iratok ismételten is hangsulyozzák Főiskális Urnak hosszabb ideig tett szorgalmatos fáradozásait, valódi elismerést maga után vonzó munkásságait, azok által szerzett jeles érdemeit. Egyébként azt, hogy tiszta jellemü volt, misem mutatja inkább, minthogy szülei csak kölcsönpénzen tudták eltemettetni.

Négy év telt el halála után, mig tragédiája méltó keretek közt színrekerült. Ez 1834-ben történt Kolozsvárt. Budán 1835-ben adták először, de még mindig csupán mérsékelt sikerrel. Csak 1839-től kezdve ismerik el, kialakul az irodalmi köztudat, amely a Bánk bánt hirdeti a legjelesebb magyar tragédiának. A pesti kiadó padlásán évek óta heverő nagyszámu példányokat most egyszerre szétkapkodják, az utolsó példányokat már aranyal fizetik. 1848-ig Bánk bán a legkedveltebb darabja a magyar szinpadoknak s bár a forradalom után betiltják, 1857-ben ismét szinrekerül s folytatja diadalutját. Horváth Döme volt az, aki buzgóságának eredményéül 1861 május 20-án nagy ünnepélyességgel leplezik le a költő mellszobrát, 1882-ben szülőházát jelölik meg emléktáblával, 1891 március 8-án megalakul az addig buzgón müködött felolvasó társaságból a Katona József Kör, mely születésének százados emlékére 1893 junius 11-én országos ünnepet szentelt. Ez ünnepen az emlékbeszédet ugyancsak Horváth Döme előbb országgyülési képviselő, majd itélőtáblai tanácselnök, mondotta, ki 32 évvel ezelőtt a szobrot felavatta.

Időrendben a legutolsó végül a tavalyi fényes sikerü Katona-ünnep. Ennek országos visszhangját ékesen bizonyitja, hogy bár

Idők fájáról száraz levelekként
Szállnak az évek, szállnak sebesen
De a költőnek homlokán a repkényt
El nem hervasztja semmi, sohasem!

Katona József él, mert él tragédiája!

Jegyzet. Katona József most tárgyalt életszakára nézve l. az életével foglalkozó bő és ismert irodalmon kivül Hajnóczy Iván, Katona József Kecskeméten. Kecskemét 1926 cimü munkáját, valamint a Katona József Kör fentemlitett két kiadványát, továbbá e sorok irójának következő közleményeit: Katona József mauzoleuma (Kecskemét és Vidéke, 1920 julius 3-i szám); Katona József emléke (Kecskeméti Közlény, 1922 november 18-i szám); a kecskeméti népfőiskola 1922—23-ban. Kecskemét 1923. 11. lap (itt adatok a Kecskeméten müködő s Katona Józsefről elnevezett irodalmi kör megalakulásának előzményeiről Katona és Kecskemét (Budapesti Hirlap, 1930 ápr. 9-i szám).

Porszemek

Irta: Wass Albert

— *KOMOLYAN MONDOM*, nekem mindig imponált Amerika. Eleinte, valahányszor rágondoltam, ormótlan, égigérő felhőkarcolói tornyosultak szemeim elé, villanydrótokat és csillogó gépeket láttam, az élet féktelen rohanását hallottam a pénz körül. Később, érdekes, megváltozott ez a látomásom. Chaplin groteszk megjelenése jelentette számomra Amerikát, mely oly borzalmasan és fantasztikusan értelmetlen volt, hogy mélyértelmü hátteret engedett sejttetni maga mögött. Hollywood félmeztelen sztárjai tolakodtak fel a felhőkarcolók helyébe és a munka amerikája eltünt a karcsu bokák amerikája előtt. Egyszer aztán rájöttem, hogy mégis csak igazam volt, amikor Chaplin sok buta mozdulata alján az örök embert véltem felfedezni. A lapok irták, tehát igaz kellett legyen. Mindössze Chaplin csodálkozott egy kicsit, hogy ő erre nem jött rá addig. Valahol azonban baj történt Chaplinnel is és a meztelen sztárokkal is, mert egy szép napon megszüntek Amerikát képviselni. Amerika tultette magát rajtuk és uj arcot mutatott: Al Capone arcát. Meghalt egy banditavezér és olyan temetése volt Chikágóban, hogy csodájára járhatott volna a világ. Al Capone, az alvilág ünnepelt fejedelme is kitett magáért és egy fehér liliomokból készitett óriási keresztet küldött vezértársa temetésére, fájdalma és megemlékezése jeléül. Al Capone különben is egy idő óta (amióta gyilkosság is terheli már) nagyon megnövekedett a jó amerikaiak tiszteletében és legujabban Hollywoodra akarják szerződtetni minden áron, valami talkie főszerepének az eljátszására. Ez még mind nem olyan érdekes. Sokkal érdekesebb az a tény, hogy a jelenlegi chikágói polgármester komolyan aggódik az Al Capone konkurrenciájától és azt beszélik, hogy Al Capone még Chikágó polgármestere is lehet. En nem tartom olyan rendkivüli dolognak azt, hogy Amerikában egy banditavezér szabadon jár, politikába keveredik, agitál, sőt filmszerződést kap csak azért, hogy minél többen láthassák az arcát, én ezt még mindig nem tartom olyan rendkivüli dolognak. De az már egy kicsit furcsa dolog lesz, ha Al Caponet választják meg Chikágó polgármesterének. Esetleg még ő lesz később a köztársasági elnök is. Mit lehessen tudni. Feljön az alvilág és egyenesen a parlamentet szállja meg. Minden rendőrt és minden antialkoholistát villanyszékbe ültetnek és az alvilág női adják majd a fogadóestélyeket. Mivel pedig a jó öreg Európa mindenben utánozza Amerikát, valószinüleg ezt is szépen utána csinálja. Kürten és Schreiber fogják aláirni a külföldi egyezményeket. Ez már határozottan furcsa lesz. Komolyan mondom.

— *MISS ANGLIA ÉS BERNARD SHAW* egyszerre érkeztek meg a londoni kikötőbe. A parton hatalmas tömeg nyüzsgött, roppant vegyes és szerfölött lármás tömeg, akik mind Miss Angliára voltak kiváncsiak. — Égetverő üvöltéssel fogadták és bizony a nagy Bernard Shaw alig tudott átfurakodni a tömegen, senki sem nyitott neki utat. Az angol lapok egyrésze nagy megbotránkozással irt erről a kis esetről és sajnálattal állapitották meg a jó angolok, hogy a mai embereknek már nem imponál a szellem nagysága. Erről jutott eszembe az alábbi történet. Egy baromfikiállitást ment el megnézni Bethlen István. Mikor belépett a kiállitás területére, az ott tartózkodó tömeg egyáltalában nem látszott észrevenni a miniszterelnök megjelenését, nem mintha nem éreztek volna kellő tiszteletet vele szemben, hanem mivel teljesen lenyügözte figyelmüket a kiállitás fénypontja: egy 60 kilós csodatyuk. Mind az előtt az egy ketrec előtt tolongtak és nem győztek kifejezést adni elragadtatásuknak. Hatvankilós tyuk! Ez igazán nem mindennapi látvány. Akkor történt, hogy valaki bekiáltott a kapun. Csak annyit kiáltott, hogy most visznek arra egy többszörös rablógyilkost. A tömeg tódulni kezdett a kijárat felé, megfeledkezett Bethlenről, kiállitásról, mindenről. Hogy mi volt ennek az oka? Nagyon egyszerü. Bethlen máskor is látható, Bethlenről minden lapban lehet olvasni és hallani lehet a beszédeit. A csodatyukot, azt már csak a kiállitás ideje alatt lehet megnézni, különben is az ilyen tyukfélék nagyon rövid életüek. A rablógyilkos meg éppen csak egy félpercig látható. Hát igy volt ez Bernard Shaw-val is. Miss Anglia bizony egyedül baktatott volna végig a kikötőn, ha ugyanakkor a város másik végében egy rablógyilkost hoznak vasraverve. Sőt akkor is, ha egy hatvankilós tyukot mutogatnak.

— *AZ AGGLEGÉNYADÓ* tervét tiszta szivemből üdvözlöm. Tessék a férfiaknak családot alapitani, tessék gyerekeket nevelni a hazának. Csak éppen hogy egy kis baj van még. Ugyanis nincs kit feleségül venni. Mielőtt behozná valamely állam az agglegényadót, hasson előbb oda, hogy a mai lányok házasodási célokra alkalmasok is legyenek. Mert — ne méltóztassanak megharagudni, de — a mai lányok nagyrésze nem felel meg azoknak a követelményeknek, melyeket a mostani nehéz viszonyok közt küzködő férfi leendő élettársával szemben támaszthat. Szépségversenyek kiruzsozott delnői, ponyvaregényektől inficiált lelkü ál-kalandornők, meztelen filmsztárokat utánzó kényes selyembabák és blazirt szalon-kokottok semmi tekintetben sem állják meg azt a próbát, amit a mai helyzet egy felségtől méltán és szigoruan megkövetel. Szépségvásárokkal és a feltünési vágy hasonló érzéki megnyilvánulásaival nem lehet komoly, hazafias asszonyokat, nem lehet anyákat nevelni. Ha majd a hasonló perverz ferdeségek helyett behozzák a nők maguk közt a Miss Jóság-, Miss Szeretet-, Miss Takarékosság-, Miss Hüség- és Miss Kisigény választásokat, akkor örömmel fogjuk üdvözölni korunk legnagyobbszerübb és leghazafiasabb intézményét: az agglegényadót.

— *VASGÁRDÁNAK* nevezik a román egyetemi hallgatók szervezetét, mely teljesen megfelel nálunk a Turul Szövetségnek. A Vasgárdának tagja minden román diák, kivétel nélkül, és szavának sulya van az országban. Ennek is megvan a maga oka. Két esetet mondok el, ami mindent megmagyaráz. Az első tavaly történt a kolozsvári operában. Szünet alatt a közönség hirtelen éljenezni kezdett, sokan tapsoltak a páholyokban, a karzat dübörgött és lelkesen kiáltoztak az emberek. De ez a lelkesedés nem a szinészeknek szólt. Egy fiatalember volt az ünneplés középpontjában, valahol valamelyik hátsósorban ült és amint megtudtam később, ő volt a kolozsvári Vasgárda vezére. Néhány lelkes polgár felemelte és megmutatta a hurrázó tömegnek, amely hosszasan ünnepelte a diákvezért és ilyeneket kiabált feléje: „Ti vagytok Nagyrománia reménységei!" A másik eset itt történt Debrecenben, nem is olyan régen, a Vigszinházban. Az egyik páholyban egy ismert fiatal hölgy ült, a Cotty illata messzire lengett körülötte és puderes arcu, roppant elegáns fiatalemberek képezték a kiséretét. Előttük néhány turulsapkás diák ült. Önagyságának talán nem tetszett a fekete sapka, talán egyéb oka is volt rá, de fennhangon megjegyezte: „Nézzék, ezek fogják megmenteni Magyarországot!" Gunyosan nevetett hozzá és kisérete, akik mind szintén diákok voltak, de tulnagyurak arra, hogy egy hazafias szervezetnek tagjai lehessenek, hangos hahotával adtak kifejezést annak, hogy önagysága szellemessége elérte náluk a kellő sikert. Önagysága szellemessége és üresfejü kiséretének semmiesetre sem tulintelligens tetszésnyilvánitása határozottan megérdemlik azt, hogy egy kicsit behatóbban foglalkozzunk velük. Érdekes és szomoru, hogy a magyar uritársadalomnak még most is vannak olyan tagjai, akik nem értik meg, hogy most czerkilenczázharmincegyet irunk és nem érünk rá egymást tépni és kicsinyes klikkpolitikát üzni a süllyedő hajó fedélzetén. Csunya és jellemtelen dolog gunyolódni a hazafiasság felett és blazirt mosollyal lekicsinyelni egy csonkaország ifjuságának honmentő törekvéseit. Önagyságának és kiséretének azt üzenem csupán: ha azoknak a derék feketesapkásoknak nem fog sikerülni megmenteni a hazát, az nem rajtuk fog mulni, hanem ahoz az üreskoponyáju hahotázó társasághoz hasonló sok más üreskoponyáju szalondajián, akiknek a Szinházi Élet pőre girljein kivül, semmitmondó bókokon kivül és néhány betanult frázison és tangófigurán kivül nincs a lelkükben egyéb. Ha pedig majd a léhaságuk által alaknázott társadalmi rétegek végképpen összeomlanak és maguk alá temetve őket, megkezdődik számukra a munka kálváriája, bizony mondom, késő lesz verni a mellet, mert történelmi időket élünk és a történelmi idők nem bocsájtanak meg azoknak, akik nem látják meg a közeledő viharfelhőket.

— *INDIA* a csodák világát jelentette eddig. Mosolyt, napfényt, szerelmet és valami édesen romantikus varázst. Ma mást jelent. Minap a moziban valamelyik hiradó egy rövidke filmet mutatott be Indiáról. Nem dsungelt mutatott, bókoló pálmákat vagy virágok közt merengő hindukat. Nem. Egy utcai jelenetet mutatott be, ahol durva angol katonák puskatussal ütlegeltek menekülő hindu férfiakat és nőket vegyesen, leütötték őket, aztán mint valami letaglózott barmokat a lábuknál fogva végighuzták az ut sarában és egy kereken járó ketrecbe lökték. És mindez Indiában történt, ahol jámbor hinduk élnek sokezer év óta s amely ország oly messze esik Angliától, hogy Isten tudja, hogyan juthattak oda angol katonák. Valószinüleg ugy, mint a bur mezőkre.

Felakasztott férfiholttestet találtak a Kossuth-utcai temetőben

Az öngyilkos kilétét még nem tudták megállapitani

Kedden reggel az 5-ös számu rendőrőrszem telefonon jelentette a rendőrkapitányság központi ügyeletére, hogy a Kossuth-utcai temetőben a temető öre egy sir rácsán egy felakasztott férfi holttát talált. Az ügyeletes rendőrfogalmazó azonnal kiszállt a helyszinre. A halott zsebeit átkutatva, egy Kriska István névre szóló levelet találtak, melyben Frank József helybeli szabómester aláirása szerepelt. Megállapitást nyert, hogy egy ilyen nevü szabósegéd tényleg dolgozott a szabómesternél, azonban a halottat még ezideig nem sikerül agnoszkálni. A rendőrség intézkedésére a szerencsétlen embert a törvényszéki kórboncolani intézetbe szállitották. Valószinüleg öngyilkosság forog fenn.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Legolcsóbb festék és háztartási cikkekért bizalommal forduljon Debrecen legrégibb festékkereskedőjéhez **Neumann Nándorhoz** Csapó-utca 14. — Cégemnél takarékosságra vásárolhat és aranybélyeget is ragasztok.

Hirek

1931 április 29 (szerda)

Prot.: Albertina. Kath.: Péter vértanu

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó" Piac-utca 33. — „Murakközy" Piac-u. 72. — „Sas" Hatvan-u. 70. — „Csillag" Árpád-tér 1. — „Nádor" Szent Anna-u. 66.

—

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban megkezdődtek tegnap a kiadósabb esőzések. Rövidebb tartamu záporeső majdnem mindenütt volt. Az alsó Dunántulon és az Alföld középső vidékein pedig tiz milliméternél meghaladó zivataros esők fejlődtek ki.

A nappali hőmérséklet csak az északnyugati határszélen nem érte el a 20 fokot, éjjel pedig ugyanezen a területen szintén kissé alacsonyabb volt a hőmérséklet, mint tegnap. Budapesten április 28-án délben a hőmérséklet 17 fok Celsius, a tengerszintre átszámitott légnyomás pedig 757 milliméter.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Változékony, hüvösebb idő, élénkebb nyugati légáramlással és sokhelyütt ujabb esőkkel. (Helyenként zivatarral.)

—

— **A kir. itélőtábla elnöke Budapesten.** Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök kedden délután hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A kir. itélőtábla elnöke előreláthatóan 3—4 napon át lesz hivatalától távol.

— **Az alispán hivatalában.** Rásó István alispán, aki néhány napot a fővárosban töltött és a vármegye sürgös ügyeit intézte el a minisztériumokban, ma visszaérkezett és átvette hivatala vezetését.

— **Elhunyt városi hivatalnok.** Nagy részvétet keltett Dávid Nándor volt városi végrehajtó és nyilvántartó halála. Régen betegeskedett s betegsége miatt kénytelen volt nyugalomba vonulni. Április 25-én temették Csónak-utca 6. szám alatti lakásáról a Váradutcai temetőbe. A koporsó beszentelése után a Boldogfalvakertség Olvasóköre nevében Kovács Károly igazgató mondott bucsubeszédet, kiemelte szelid, finom modorát, amivel megnyerte polgártársai becsülését és szeretetét, boldog családi életét és a Boldogfalva-kertség Olvasóköréhez való ragaszkodását, amelynek a megalapitásakor jegyzője, majd választmányi tagja volt. A temetésen dr Balla Bertalan adóügyi tanácsnokkal az élén csaknem teljes számban vettek részt a városi adóhivatal tisztviselői, az Olvasókör tagjai, Nagy József rendőrfőtanácsos, valamint a Boldogfalva-kertség lakossága.

— **Szenvedő nőknél** a természetes **„Ferenc József"** keserüviz könnyü, erőlködés nélkül való bélkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkivül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója irja, hogy a **Ferenc József** viz kitünő hatásáról a saját kisérlete alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

BARÁTNŐI JÓSLAT

— Hogy van megelégedve, doktor ur, a menyasszonyával?

— Igen helyes leány, csak egy kissé alacsony.

— Sohse féljen: majd a fejére nő még.

—

— **Az Orvosegyesület ülése.** A debreceni Orvosegyesület április 30-án, csütörtökön délután 6 órakor a belklinika tantermében tudományos ülést tart. Tárgysorozat: Bemutatás: Vágó János: Gyógyult noma. Pencz Gusztáv: A direkt transfusio életmentő hatása szétesett gyomorsipoly eseténél. Doleschall Frigyes: Schüllerféle tünetcsoport. Hüttl Tivadar: Hypophysis. Előadás: Zih Sándor: A fokozott vérsejtszétesés és a bilirubinaemiák hatása a vörös vérsejtképzésre.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** Varga Lajos kereskedő nemrégiben fizetési zavarokkal küzdött. Sürgösen 500 pengőre volt szüksége, de ezt az összeget nem tudta előteremteni. Végül eladta könyvtárát. Ezt a könyvtárat husz év alatt gyüjtötte össze azokból a könyvekből, amelyeket Tolnai Világlapjától kapott ajándékba. Több mint ötszáz pengőt kapott az ócska könyvekért és igy minden baj elmulott a feje fölül.

— **A debreceni Egységespárt** 3. számu körzeti bizottsága hivatalos helyiségében az Árpádtéri Vigadóban, Árpádtér 3. szám alatt április 29-én este fél 8 órakor igen fontos értekezletet tart, melyre a körzet tagjait tisztelettel meghivja és megjelenését külön is kéri az elnökség.

— **Könyvajándékok:** Az Uj Idők receptkönyve. Lengyel Menyhért: A boldog város, Thury Lajos: A veszedelmes szerelem, Balla Aurisz: Viczky Növendék, Muzsnay: Egyetlen bálványimádó, Muzsnay: A lélek rejtelmes világa. Ezen könyvek és bármely ujdonság kapható Antalfy könyvkereskedésében, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

— **Megérkezett a Gazdag Cirkusz.** Debrecenben mindig a tavasz hirnöke az országos hirü Gazdag Cirkusz, amely május elején szokott ide ellátogatni. Minden évben jobb és jobb attrakciókkal szerepel és igy nem csoda, hogy minden előadásukra elkelnek az összes jegyek. Pénteken kezdi meg a kitünő cirkusz vendégjátékát és azon a következő produkciók szerepelnek.

Wilheim Müller a nagyszerü idomitó berber és tibeti oroszlánokkal, tigrisekkel, jegesmedvékkel, pumákkal, antilopokkal, hiénákkal, jaguárokkal stb., stb. Nagyszerüen idomitott 20 selyempinesi, artisták, müvészek, bohócok, kitünő zenekar, Vizik György karmester vezetésével. A Gazdag Cirkusz több napra tervezi debreceni programmját.

— **Talált tárgyak.** A rendőrségre beszolgáltattak egy módi bugyellárist, melyben pénz volt és egy sátorlapot.

— **Hajdu Bandi májusi zenéi.** Hajdu Bandi, a debrecniek kitünő cigányprimása zenekarával együtt nagyban készül a májusi éjjeli zenékre. A fiatalság a nehéz gazdasági viszonyok között is bizonyára szivesen fogja megszólaltatni a májusi muzsikát, amelynek költségei, épp a körülményekre tekintettel, sokkal alacsonyabbak lesznek, mint máskor. Hajdu Bandi szeretettel várja a debreceni fiatalokat és kéri, hogy azok, akik zenekarát május 1-ére virradó éjjel igénybe akarják venni, naponta este fél kilenc órától a Gambrinusban keressék fel megrendeléseikkel.

—

LOGIKA

— Nos, kolléga ur, hogy van a beteg nagybátyja?

— Hát tudja, az orvos azt mondta, hogy ha a mai éjszakát tuléli, akkor meg van mentve, de ha nem, akkor nincs remény.

—

— **Háromezerötszáz mázsa szénát ad el a város.** A városi gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyből javasolja a polgármesternek, hogy a város becsásson áruba 3500 mázsa szénát. A széna ára mázsánként körülbelül hat pengő lesz.

— **Fiuk, lányok,** nagymamák és nagyapák! Cserebogár vétel megkezdődött, jól táplált egészséges cserebogár fejeket jó pénzért vesz Springer papir- és fényképészeti szaküzlet, főposta mellett.

— **FAJTISZTA GALAMBOK tul szaporodása miatt olcsón eladók Apafi-utca 20. szám.**

Fekértői Dániel
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11—85. SZ.

ANYAKÖNYVI HIREK

Halálozások: Sztankay János ág. h. ev. 81 éves Attila-tér 6. Gulyás Ilona ref. 7 hónapos Nyirábrány, Kovács István rkath. 9 hónapos Bocskay-tér 1. Molnár Istvánné sz. Bodor Julianna ref. 21 éves Alsójózsa.

Születések: Kunkli Péter gazdálkodó leány Erzsébet, Kovács Sándor utkaparó fiu József, Szabó Sándor fm. leány Erzsébet, Varga Márton áll. rendőr fiu György, Szőregi István fm. leány Anna, Széll Sándor bérlő fiu Sándor, Nagy Mihály gazdálkodó leány Margit.

— **Értesités.** Tisztelettel értesitjük a villamos áram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon történő munka miatt folyó hó 30-án a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Éjjel 1 órától reggel 6 óráig: Hunyadi, Deák Ferenc-utca, Piac utcán a Kossuth, illetve Széchenyi-utcától a Hunyadi-utcáig. Villamos vállalat.

—

— **Tizenhat év után életjelt adott egy halottnak hitt hadifogoly.** Rimaszombatról jelentik: Hosszuréti János dobócai születésü volt 16-ik gyalogezredbeli honvéd a napokban levelet küldött Oroszországból Dobócán lakó öccsének. A levél szenzációt keltett a családban, mert a hadifogoly Hosszuréti 16 éven át nem adott életjelt magáról és csak most jelentkezett félig oroszul, félig magyar nyelven irt levéllel. A Rima-menti kis magyar faluban most mindenki izgatottan lesi az oroszországi postát, mit fog majd irni az eltünt fiu édesapjának levelére, amelyben az öreg gazda közli, hogy türelmetlenül várja szeretett fiának hazaérkezését.

—

RELATIVITÁS

— Mondd csak, papa: husz pengő nagy summa pénz?

— Az a'tól függ, fiacskám. Mikor nekem meg kell keresnem, akkor rémnagy summa; de, ha a mamád kiadja, akkor semmiség.

—

— **Hatszáz darab XVI. századbeli ezüstpénzt találtak Inota kőzségben.** Székesfehérvárról jelentik: Kovács István inotai lakos, amikor egyik óljának alapját ásta, régi cserépedényre bukkant. Az edényben hatszáz darab XVI. századbeli ezüstpénz volt, részben magyar pénz, részben pedig német fejedelemségek pénzei. A leletet a községi előljáróság átvette és továbbitotta a Fehérmegyei Muzeumnak.

— **Tennisz sportolók figyelmébe.** Tennisz pulloverek 3 P-től, tennisz cipők 3.50-től, apacs panama iangek 5.60-tól, rakettek 8 pengőtől, tennisz labdák 60 fillértől már kaphatók Antalfy sportházában, Varga-utca 1.

Üzleti kiadásaimat

lényegesen csökkentettem, minélfogva uj szemüvegeket és javitásokat mélyen leszállitott árban készitek.

Löbl Gyula látszerész.
Piac-utca 63.

Vigyázzon!

Ha azt akarja, hogy apróhirdetése 30 fillérért 2 napilapban jelenjen meg

Kossuth-utca 3. sz. I. em.

adja fel hirdetését.

Azonnali belépésre

keresünk felek látogatására fixxel és jutalékkal határozott fellépésü,

intelligens hölgyeket

Cim a kiadóban.

A Svetits-intézet Vöröskereszt-egyesületének ünnepélye

A Svetits intézet róm. kath. tanitónőképzőben fennálló ifj. vöröskereszt egyesület IV. oszt. növendékei május 2-án és 3-án jótékony célra müsoros előadást rendeznek. Kezdete délután 5 óra. Belépődij nincs. Müsor megváltása kötelező (50 fillér).

Az ünnepély müsora:

1. Perleberg Arthur: Prológ. Mondja: Wolfinan Ilona.
2. Dobó Sándor: Tréfás cica-kabaré. Énekli a kar. Zongorán kiséri Csima Ilona.
3. Urnő és komorna. Páros jelenet egy szereplővel. Előadja: Tanczer Irén.
4. Godard: Valse II. Zongorán játsza: Zsákány Sarolta.
5. Furfangos masina. Vidám jelenet. Előadják: Alber Mária és Farkas Mária. — I. rádióhang: Fülöp Irén, II. rádióhang: Suchán Marta.
6. Tim-Tom. Énekes páros jelenet. Előadják: Majoros Margit és Zsákány Sarolta.
7. Páros magyar (tánc). Csősz Emilia és Dundler Erzsébet.
8. Szirmay Józsefné: A mosoly ébredése. Szinjáték 2 felv. Az I. és II. felvonás közt Patzinger: Über Stock und Stein, zongorán előadják: Hubay Erzsébet és Jankovich Ilona.

— **Nemsokára leleplezik Darányi Ignác szobrát.** Budapestről jelentik: A magyar mezőgazdaság társadalmi intézményei elhatározták, hogy néhai Darányi Ignác volt m. kir. földmivelésügyi miniszter emlékének szobormüben való megörökitésére országos mozgalmat inditanak. Kegyeletes tervük kivitelére szükebbkörü bizottságot küldöttek ki Magyar Kázmér Gazdaszövetség igazgatójának vezetésével. A bizottság rövid idő alatt előteremtette a magyar gazdatársadalom áldozatkészségéből azokat az összegeket, amelyek a szobor költségeire szükségesek. Meyer János utasitására a földmivelésügyi minisztérium a Gazdaszövetséggel karöltve hozzáfogott a szobor leleplezési ünnepségének előkészitéséhez. A szobor Kisfaludi-Stróbl Zsigmond kiválóan sikerült alkotása.

AZ ISKOLÁBÓL

A tanitó feladványt irat erről a tárgyról: „Mit csinálnék, ha százezer pengőm volna?"

Egy óra mulva, összeszedi a füzeteket.

— De, Frici, mit jelent ez? Hiszen te egy árva szót sem irtál.

— Igen, tanitó ur kérem: én ezt csinálnám, ha százezer pengőm lenne.

— **Számos női bajnál** a természetes „Ferenc József" keserüviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

— **DIENES JÁNOS KÉPKIÁLLITÁSA a Déri-muzeumban nyitva délelőtt 10—1, délután 4—7 óráig. Vásárlások részletfizetésre is.**

— **A budapesti Erzsébet királynő szálloda** megértve a mai sulyos gazdasági helyzetet, vendégei érdekében szobáinak és éttermének árait jelentékenyen leszállitotta. Egy ágyas szobák pengő 4.50-től, két ágyas szobák pedig már pengő 6.80-tól rendelhetők. A szálloda úgy a szolid kezelés, mint kiszolgálás, valamint kitünő magyar konyhája és finom fajborai révén általánosan közismert. Egyike a legkeresettebb szállodáknak.

HETI MÜSOR:

Szerda d. u. 3 órakor: **Gyermekopera.** A zenede növendékeinek előadása. Ifjuságí előadás. Olcsó helyárakkal.

Szerda este 8 órakor: **Párizsi kirakat.** Bérlet B)-1. Csak felnőtteknek.

Csütörtök este 8 órakor: **Mongodin ur felesége.** Bohózatrepriz. Bérletszünet.

Péntek este 8 órakor: **Párizsi kirakat.** Bérlet C)-1. Csak felnőtteknek.

CSOKONAI-SZINHAZ :

Elhalasztva a ma délutáni ifjusági előadás!

A mai napra délutánra hirdetett gyermekopera ifjusági előadás, melyet a zenede növendékei adtak volna elő, két főszereplő közbejött betegsége miatt ma délután elmarad és későbbi időpontban lesz megtartva. Igy tehát a szinházban ma délután nincs előadás.

Ma, szerdán B) bérletben és pénteken este C) bérletben szigoruan csak felnőtteknek, a legszellemesebb francia operett, a

Párizsi kirakat

kerül szinre!!

Mongodin ur felesége

Még a legszomorubb ember is harsogó nevetéssel fogja kisérni Mongodin ur felesége mulattató történetét, mely darab előadására a közönség köréből érkezett számos felkérés folytán került a sor. A boldog békeidők legnagyobb sikerü bohózata a Mongodin ur felesége cimü francia darab, mely humorát teljes épségben tartotta meg, ugyhogy keresve sem lehetett hatásosabbat találni, hogy a mai idők emberét istenigazában jókedvre hangolja. A helyzetkomikum nagymesterei a franciák értették a legjobban a módját a bonyolultságában groteszk, fordulataiban pedig mindvégig szinte izgalmasan érdekfeszitő darabok irásának és a

Mongodin ur felesége

pedig vezet ebben a müfajban. A nagyszerü bohózat csütörtök este kerül teljesen uj betanulásban szinre. Mongodin ur szerepében Misoga László utólérhetetlen groteszk humorának egész kincsesházát felvonultatja és méltó kongeniális partnernője lesz a cimszerepben a kiváló Halassy Mariska. Amit ez a két nagyszerü művész a többi jeles szereplő élén jókedvben csütörtök este a szinpadra varázsol, az egy egész szezonra elég lenne. Sokan, akik régen már látták a darabot, már csak a két művész iránt való szeretetből is végignézik a pompás darabot. Jegyek a szinház pénztáránál válthatók.

V varsói citadella

Kivételes siker mellett mutatta be a mult este a debreceni Vigszinház mozgó a „Varsói citadella" cimü monumentális filmalkotást, amely ugy érdekfeszitő meséjénél, mint kifogástalan zenéjénél fogva hatalmas sikert aratott Debrecenben is. Nem a sablonos, a régi orosz-lengyel tárgyu filmek megszokott meséje pereg le ebben a darabban előttünk, hanem valami egészen uj, a mindennapitól teljesen elütő filmprodukcióval állunk szemben. A határt nem ismerő orosz elnyomás alatt álló Lengyelország kétségbeesett, de végül is az erőszak által vérbefojtott megmozdulása a „Varsói citadella" meséje, telve változatos, izgalmas eseményekkel, amelyeket kivételesen preciz rendezésben mutatott be a filmgyár. A szabadságért való ideális küzdés és önfeláldozás az alapeszméje a darabnak, amely méltán megérdemli ezt a sikert, amelyet a mult napi debreceni bemutatón aratott. Előzőleg az U. T. J. és a hangos filmhiradó aktuális jelenetei szórakoztattak, majd egy igen ügyes rajzburleszk és a közkedvelt „Mi bandánk" legujabb vigjátéka tartotta állandó derültségben a nagyszámu közönséget. (—)

VIGSZINHÁZ
TELEFON 14-71

Hétfőtől csütörtökig bezárólag
április 27-től 30-ig.

VÁRKONYI MIHÁLY
ez évi egyetlen filmje,
melyben utólérhetetlen alakitást nyujt
A VARSÓI CITADELLA
Gábriel Zapolska világhirü regénye
filmen 10 felvonásban.
Ezt megelőzi:
BORBÉLY ÉS KÉJGÁZ
burleszk 2 felvonásban.
MENNYORSZÁG PILÓTÁJA
hangos rajzos trükkfilm.
Müsort bevezeti: Metró hiradó.
Előadások kezdete hétköznap: háromnegyed 5, 7 és egynegyed 10 órakor. — A háromnegyed 5 órás előadás mérsékelt helyárakkal.
Péntektől, május 1-től
A RAJNAI TAKARODÓ
Charlott Susa-Verebes Ernő, H. Junkermann és Hans Stüve legujabb filmcsemegéje.

Jó megjelenésü intelligens
urak
magas jutalékkal és fixxel
azonnali alkalmazást
találhatnak.
Cim a kiadóban,
Kossuth-utca 3. sz.

KÖNYVESHÁZ

Csürös Ferenc dr. közmüvelődési tanácsnok tanulmánya a debreceni nyomda történetéről. Dr. Csürös Ferenc, Debrecen város nagytudásu közmüvelődési tanácsnoka rendkivül értékes és alapos tanulmányt irt az egyházkerület és város nyomdájának 370 esztendős történetéről. Teljes tárgyismerettel és gondos kutatások alapján tárja fel a város nyomdájának azt a dicsőséges korszakát, amelyben ez a tipográfia még valóban a magyar és kalvinista müvelődésnek terjesztője, a magyar kulturtörekvéseknek egyik legfőbb támasza volt. Ebből a nagyon értékes és finom tollal irt tanulmányból talán csak az utolsó két oldalt kellett volna elhagyni, vagy rövidebbre fogni, mert bár ez is hozzátartozik a nyomda történetéhez, azonban már azt az időszakot ismerteti, mikor a nyomda modern üzemmé alakulva a közmüvelődési szempontok elé az üzleti érdekeket helyezi és monopolisztikus üzemével egészségtelen konkurrenciát csinál a magánvállalkozásoknak. Ez azonban semmit sem von le Csürös tanácsnok tanulmányának értékéből, amelyet bizonyára meg fognak becsülni és szeretettel forgatnak mindazok, akik sajátukénak éreznek minden emléket, amely a régi Debrecen nagyságához kapcsolódik.

Egészségügyi csecsemő-, gyermek- és anyavédelem

(Irta: dr Torday Ferenc egyetemi tanár, Novák Rudolf és Társa kiadása.)

A mü cime okránt sem öleli fel a mindenre kiterjedő, rendkivül fontos problémákat tárgyaló, gazdag tartalmat. Szülőnek, gyermekgondozónak egyformán nélkülözhetetlen ez a páratlan tudással és gazdag tapasztalatokkal megirt kis mü, mely a gyermekek nevelése és gondozása körüli, látszólag legjelentéktelenebb és legkisebb kérdésektől a legfontosabbakig felölel mindent, egyszerü és praktikus tanácsaival megadva a feleleteket minden felmerülhető kérdésre. Részletes leirást és utmutatást kapunk a természetes és mesterséges táplálás (szoptatás), tejhygiene, majd a további hónapokban rendkivül nagy szerepet játszó mesterséges tápszerek, táplevesek stb., stb. A gyermekkori fertőző kórok, a védekezés, az ellenállóképesség fokozása, csecsemő-torna, séta stb., stb. kérdéseiben.

Egy szebb és egészségesebb jövő csakis egészséges embereken épülhet fel, ezért vigyázzunk és óvjuk gyermekeink testi egészségét és épségét. A jó akarat azonban nem mindig elég, ezért örömmel kell fogadnunk Torday professzor e munkáját, melyben széleskörü tudás és legjobb tapasztalataival siet minden szülő, nevelő stb. segitségére, hogy azok feladatuknak és hivatásuknak a lehető legteljesebben felelhessenek meg és ezzel is elősegitsék hazánk helyzete és jövője jobbrafordulását. A munka Novák Rudolf és Társa közismerten kifogástalan kiállitásában jelent meg. Ára 2.40 pengő.

Sport

Egyetemi athlétikai csapatbajnoki verseny

A Debreceni Egyetemi Atletikai Club 1931 május 3-án délután 3 órai kezdettel rendezi az egyetemi sporttelepen az egyetem 1931. évi karok közötti atletikai sportbajnoki versenyét.

Feltételek:

1. Versenyszámok sorrendje: 1. 4x100 méteres stafétafutás. 2. Magasugrás. 5-ös csapatverseny. 3. Súlylökés. 5-ös csapatverseny. 4. Távolugrás. 5-ös csapatverseny. 5. 4x100 méteres stafétafutás. 6. Diszkoszvetés. 5-ös csapatverseny. 7. 4x1000 méteres stafétafutás.

2. A versenyen a MASz szabályai érvényesek.

3. A versenyen csakis a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem beiratkozott rendes és rendkivüli hallgatói vehetnek részt. Egy-egy tudománykar több csapatot is indithat; egy-egy csapatban 5-nél több versenyző is indulhat, mely esetben az öt legjobb eredménye számit.

4. Nevezési dij nincs.

5. Nevezni a helyszinen lehet. Minden versenyszám győztese „a debreceni m. kir. Tudományegyetem 1931. évi bajnok-csapata" cimet viseli és oklevelet nyer, a csapat tagjai vésett ezüstözött érmet, a második csapat tagjai ezüstözött, a harmadik csapat tagjai pedig bronz érmet nyerhetnek. A II. dij 4, a III. dij 5 csapat indulása esetén adatik ki.

6. Az összes számok pontversenyek az egyetem tudomány karai között, a DEAC által alapitott Tisza István vándordijért.

—

Heti futballprogram

Európa Kupa
Bécs: Ausztria—Magyarország
I. profiliga.
Kispest: Kispest—Bocskay.
Amatőr bajnokság
Debrecen: DKASE—DMTE
Textilgyár—PMÁV
NSE—DTE
DVSC—DEAC
Nyiregyháza: NyTVE—NyKISE
NyÖTSE—KSE
Mátészalka: MTSE—NyMTK
II. Szövetségi serleg
Debrecen: D. Bőrös—Székgyár
DGASE—NyVSE
DVSE—PIAC.

—

Felhivás. Felkérem a bőrösök alant felsorolt játékosait, hogy cipő felpróbálása végett Tassi Kálmán Teleki- és Vigkedvü Mihály-utcai füszerüzletébe legkésőbb csütörtök estig jelenjenek meg: Bécsi, Dénes, Grósz Zoltán, Halász, Kiss János, Kiss József, Korcsmáros, Kovács József, Besenyei, Sóvári, Volosinovszky, Kun, Márkusz, Nagy József, Székely, Türi, Varga, Vecsei, Timár István, Budán. Szakosztályi elnök.

Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényü, a legszebb szinekben, olcsó árban kapható:

STERN festéküzletben

Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott biztoshatásu irtószert vásárolhat: olcsón, poloska, svábbogár, patkány és egér irtására.

A cukorrépa termelésről szóló törvényjavaslat bizottsági tárgyalása

Budapest, április 28.

A Ház közgazdasági, közlekedésügyi, valamint pénzügyi bizottsága ma délelőtt Barthos Andor elnöklésével együttes ülést tartott és azon a cukorrépa termeléssel és a cukorgyártással kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Az ülésen a kormény részéről Bud János kereskedelmiminiszter vett részt.

Marschall Ferenc előadó ismertette a javaslat egyes rendelkezéseit, majd több hozzászólás után Bud János kereskedelmiminiszter szólalt fel. A törvény szövege tulajdonképen azonos azzal a megállapodással, amely a két érdekeltség között jött létre, vagyis azzal, amiben a termelők és gyárak megegyeztek. Mindent el fog követni, hogy a cukorgyárak a legteljesebb mértékben eleget tegyenek kötelezettségeiknek, a magánjogokba való bizonyos beavatkozást csak az egész termelés érdeke indokolja. A cukorgyárak felállitásának tilalmazása csak azért történt egy évre, mert a jövőben ezt az intézkedést csak abban az esetben tartja fenn a kormány, ha a gyárak a gazdákkal megegyezni tudnk.

A részletes tárgyalás során felmerült észrevételekre a miniszter megnyugtató kijelentést tett. A bizottság a törvényjavaslatot változatlanul elfogadta.

Az együttes bizottsági ülés befejezése után a Ház közgazdasági és közlekedési bizottsága tartott előadást, amelyen az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság Magyarország területén maradt vonalainak üzembentartására alakult Szegedi—Csanádi Vasut Részvénytársaságról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A bizottság a törvényjavaslatot hozzászólás nélkül elfogadta.

MŰVÉSZET

Egyházzenei hangverseny Debrecenben

Páratlan zenei esemény szerepel az „Anyák napja" ez évi programmján

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Nemrégiben széles körben keltett feltünést a Debreceni Ujság—Hajduföld nagycikke a protestáns egyházi zene problémáiról. Különösen a Debrecen városával szemben támasztott gények sejtették ennek a kérdésnek nagy jelentőségét.

Most nagyszabásu kezdeményezésről számolhatunk be, amely még a különösen gazdag zenei szezon után is, meglepetést jelent Debrecen müvészi életében. Az ezévi „Anyák Napja" alkalmával a K. L. E. protestáns egyházzenei hangversenyt rendez az Arany Bika disztermében. A hangverseny, — amelynek időpontja május 9., szombat este 8 óra, — programmján Bach, Schütz, Hasse, Goudimel, Tunder, Telemann örökértékü müvei szerepelnek, hogy példájukkal és müvészi hatásukkal megtermékenyitsék az ilyen irányban még termékeltlen magyar müvészi életet és közizlést.

A legmagasabb müvészi fokon álló programm előadói is a legteljesebb garanciát adják a hangverseny kivételes sikerére. A Korál kamara-énekkar Árokháty Béla zeneakadémiai tanár, orgonamüvész vezényletével rövid fennállása óta máris országos hirnévnek örvend, Zalánfy Aladár orgonamüvész, a Zeneakadémia tanára, P. Budanovics Mária operaénekesnő és a MÁV filharmonikus zenekara külön-külön is eseményt jelentenének egy hangverseny keretében. Az énekkarok szólószámait operaházi tagok éneklik.

Következő nap, május 10-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor pedig hangverseny-matiné keretében Buxtehude, Bach és Händel kantátáiból P. Budanovics Mária, Blank Hilda, G. Réczey Erzsébet és Erdössy Vilmosné énekelnek. A müsoron szerepelnek ezenkivül Hajdu István gordonkamüvész, Zalánfy Aladár, Szathmáry Margit és Banóczky Erzsébet hegedümüvészek és a MÁV filharmonikus zenekara. Alkalmi előadást tart Árokháty Béla, bevezető beszédet pedig Szentpéteri Kun Béla.

A hangversenyek jegyei elővételben kaphatók a K. L. E. titkári hivatalában (Piac-utca 7., I.) és az Arany Bika portásánál.

RÁDIÓ

Budapest. D. e. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 9.30: Hirek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. időjárásjelentés. 12.05: Szalonzenekari hangverseny. Karnagy: Bertha István. 12.25: Hirek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4.10: „Divatcsevegés" Cselényi Pálné dr-né előadás. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. 5: „A nyelv bünei". Perlaky Lajos előadása. 5.30: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. Karnagy: Bundschuh István. 8.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás szinlapjának felolvasása. 6.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetitése. „A nürnbergi mesterdalnokok". Dalmü 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét irta: Wagner Richard. Forditotta: Várady Antal. — Az I. felvonás után: Lóversenyeredmények. — A II. felvonás után: Pontos időjelzés, hirek, időjárásjelentés. 11.15: Porf. dr von Sievers német nyelvü előadása: „Neue Baugendanken in Deutschland". — Utána, körülbelül 11.45—12.30-ig: Rácz Béla és cigányzenekarának hangverseny.

Részletes és külföldi müsor a heti rádió mellékletünkben.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

Debrecen szabad királyi város utcáin létesitendő 260 m² kongó és 1331 m² nagyméretü vas laptégla gyalogjárda; 2000 m² vizes makadám kocsiut burkolat kiszélesitési és kátrányozási; és 1400 m² meglevő vizes makadám burkolatra helyezett

a) bitumenes kiöntésü kongótégla vagy

b) kiskő kocsiut burkolat létesitési munkálatainak; továbbá 10,000 drb fejkő és 150 tonna terméskőanyag szállitásának biztositására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlat csak a kiadott ürlapon tehető.

Ajánlat tehető ugy a munkára, mint a kőanyag szállitására külön-külön is.

A kiirási müvelet 12—14 óráig a város müszaki ügyosztályában (Kossuth-utca 20. sz. III. emelet 103. sz.) kapható 2 pengő lefizetése ellenében.

Az ajánlatok zárt lepecsételt sértetlen borítékban „Ajánlat helsőségi burkolatozási munkákra és kőanyagszállitásra" felirattal a közigazgatási iktatóhivatalba (Városháza, földszint) adandók be folyó évi május hó 7-én délelőtt 11 óráig.

Ajánlatok felbontása ugyanezen napi déli 12 órakor a Városháza kistanácstermében, ahol az ajánlattevők vagy igazolt megbizottaik jelen lehetnek.

Bánatpénz a vállalati összeg 2%-ának megfelelő értékü készpénz vagy értékpapir, — garantia levél — a város házipénztáránál az ajánlat beadási határidejéig letétbe helyezendő, a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Debrecen, 1931 április 18.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Közlöm, hogy a m. kir. földmivelésügyi minisztérium Növényvédelmi és Növényforgalmi Irodája a gyümölcsfák tavaszi és nyári ápolására vonatkozó szemléltető plakátokat és utmutató füzeteket megküldte.

Figyelemmel a gyümölcsfák szakszerü ápolásával elérhető fontos közgazdasági érdekekre, felhivom a város gyümölcstermeléssel foglalkozó közönségét arra, hogy gyümölcsfáikat az utmutató füzetben részletesen közölt szakszerü kezelésben részesitsék.

A gyümölcsfák tavaszi és nyári ápolását szemléltető plakátok a város különböző részein ki lesznek függesztve, azonkivül azok megtekinthetők a városi elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth-utca 20. sz.) földszint 45. számu hivatalos helyiségében és ugyanott az érdekelt közönségnek rendelkezésére állnak az utmutató füzetek is, amelyek a hivatalos órák alatt dijtalanul átvehetők.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága:
Dr Vass Károly.
tb. főjegyző.

Május 1-re kiadó

5 szoba, fürdőszobás teljesen különálló

lakás.

Kossuth-u. 69. sz.

— Zongora órákat ad és csoportos magyar nóta tanitást is vállal igen olcsó áron zongoratanárnő. Cim a kiadóban.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 30 fillér. Hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3. I. em.

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti:
MEISSNER KÁROLY,
a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára.

A földmüvelési kormány olcsó takarmányozási akciója nagy mértékben csökkenteni fogja a gabonakészletet

A közraktári készlet az egész országban jelenleg másfélmillió mázsára becsülhető, miután a három legnagyobb közraktár készlete is meghaladja az egymillió 100.000 mázsát. Ez a nagymennyiség azonban jelentősen csökkenni fog a földmüvelésügyi kormányrak a tervezett olcsó takarmányozási akciója révén, amennyiben kedvezményes korpa és takarmányliszt céljaira közel 1000 vagon buzát őröltethet fel. A buzaexport is némileg megindult és a márciusi eredmény lényegesen kedvezőbb volt a februári és a januárinál, mivel márciusban 278,797 q buzát és 85,191 q lisztet szállitott vámkülföldre, ugyhogy a buza és liszt együttes kivitele közel 400,000 q., tehát megfelel a normális havi átlagnak. Hasonló arányu export junius végéig teljesen felemészti a raktári készleteket. A rozs ára 50%-al emelkedett a január elején érvényben volt árnál s mig az év elején a rozs ára körülbelül hatvan százaléka volt a buza árának, jelenleg alig 15% a különbözet. A rozskészletek minimálisak s a legutóbbi közraktári kimutatás cca 45.000 métermázsa rozsot tüntet fel.

Még nem alakult ki az uj buza árfolyama a terménytőzsdén

A gabonapiacon a forgalom szük keretek között mozgott. A határidőpiacon megkezdődött a májusi üzletek likvidálása, amely sima lefolyásunak igérkezik. Érdekes jelensége a piacnak, hogy a juniusi buza, amely eddig drágább volt a májusi buzánál, olcsóbbodott. A piacon az ujtermésü buzára vonatkozóan még tájékoztató árfolyamok sincsenek, és a piac a külföldi piacok jegyzései alapján igyekszik az ujtermési buza árát megállapitani. Azokon a külföldi piacokon, amelyeknek áralakulása a budapesti piacra hatással szokott lenni, a buza árát a tavalyi termésü buza áránál valamivel drágábban jegyzik. Liverpoolban a májusi buza pengővel és métermázsára átszámitva 13.23 pengő, az októberi buza viszont 14.15 pengő. Csikágóban jelentékeny az eltérés a szeptemberi és a májusi buza között, itt azonban tekintetbe kell venni azt, hogy a májusi buzánál még az intervenció hatása érvényesül. A külföldi piacokról egyébként kedvezőbb jelentések érkeztek.

A piac tájékoztató árai: Buza tiszavidéki (77—81 kg-os) 15.40—16.45, felsőtiszai és jászsági (77—81 kg-os) 15.35—16.15, fejérmegyei (77—81 kg-os) 15.15—15.95, egyéb dunántuli (77—81 kg-os) (77—81 kg-os) 15—15.75, pestmegyei és bácskai (77—81 kg-os) 15.15—15.95, rozs 14—14.20, takarmányárpa elsőrendü 19.50—19.75, másodrendü 19.25—19.50, sörárpa felsőmagyarországi 21.50—23.50, egyéb 20—21, zab elsőrendü 21.75—22.25, másodrendü 21.50—21.70, tengeri tiszántuli 15.20—15.40, egyéb 14.70—14.90, buzakorpa 13.25—14.25, takarmányliszt nyolcas 17.25—17.50 pengő mázsánként.

A magfélék ára nem változott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztáraikat.

—

Chicagói terménytőzsdezárlat

Chicago, április 28.

	Mai zárlat cent bushel	Előző zárlat cent bushel
Buza		
Május	82.50	82.375
Julius	61.125—61.25	61—60.875
Szept.	61.125—61	60.75—60.625
Dec.	64.625—64.625	64.375—64.50
Tengeri		
Május	55.75	56
Julius	56.875	57.375
Szept.	57.375	57.75
Dec.	51.875	51.50
Zab		
Május	26.50	26.625
Julius	27.25	27.25
Szept.	28.25	28.25
Dec.	31	30.375
Rozs		
Május	33.50	34.125
Julius	36.375	36.875
Szept.	38.375	38.50
Dec.	41.875	42.

—

Valutaárfolyamok

Egy angol font 27.78—27.98, száz cseh korona 16.89—17.01, száz dinár 10.01—10.09, száz dollar 570.30—573.30, száz francia frank 22.30—22.60, száz holland forint 229.85—230.85, száz lengyel zloty 63.95—64.35, száz lei 3.38—3.42, száz lira 29.90—30.20, száz német márka 136.20—136.20, 136.80, száz osztrák schillink 80.40—80.80, száz svájci frank 110.15—110.65 pengő.

—

Zürichi zárlat

Budapest 90.50, Berlin 123.60, Newyork 518.95, London 2523.75, Páris 20.23 és háromnegyed, Milano 27.17 és egynegyed, Prága 15.37, Belgrád 9.13 és egytized, Bukarest 3.08 é sfél, Bécs 73.05, Amszterdam 208.65.

Vásárok jegyzéke

Április 30-án. Balatonfőkajár, Marcaltő, Tornaszentandrás. Állatvásár: Kapuvár, Zirc.

Május 1-én. Buj, Gyékényes, Majs (lóvásár nincs), Szentgotthárd (sertésvásár nincs), Tököl. Sertésvásár: Aszód. Állatvásár: Földeák, Gyöngyös. Kirakodóvásár: Zirc.

Május 2-án. Kirakodóvásár: Földeák Sertésvásár: Szeged.

Május 3-án. Felsődabas, Jákóhalma, Szeged (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Senyeháza.

Május 4-én. Alsópaty (lóvásár nincs), Arló, Báta, Csorna, Érd, Győrasszonyfa, Karád, Kápolna, Kötelek, Magyaróvár, Mernye (sertésvásár nincs), Pécs, Pécel, Sopron, Tápióbicske, Tiszaörs, Tolna, Tótszerdahely, Vasvár (sertésvásár nincs), Veszprém, Zalabakra (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Szentendre. Állatvásár: Balassagyarmat, Dunavecse, Eger, Lesencetomaj, Mezőtur, Nagyvázsony.

Május 5-én. Beled, Karmacs (sertésvásár nincs), Kémes, Kölesd, Nagykanizsa (sertésvásár nincs), Ráckozár, Sásd, Tápiógyörgye, Vásárosnamény. Kirakodóvásár: Balassagyarmat, Dunavecse, Mezőtur, Nagyvázsony. Állatvásár: Bicske (sertésvásár nincs), Kisterenye, Sátoraljaujhely, Szikszó. Marha- és kirakodóvásár: Hosszupereszle, Nagycsákány.

Holdvilág

— Regény —

Irta: Pintér Ferenc.

És az a másik, menyecskeforma, kényes, nevetős kis asszonyka, aki vele volt, az a lánya.

De hogy is hivták azt?

— Ila csinálhat, amit akar! — mondta az öregasszony. Tehát Ila!

A névvel együtt világosan jelent meg Ila arca, gömbölyded termete is előtte. Látta és érezte. Tehát ide jöttek, ebbe a házba, itt laknak az első emeleten.

10. FEJEZET.

Váratlanul megenyhült az idő, kisütött a nap, az utcán nedves tócsák álltak az asztfalton s egyszerre hangos, lármás lett az egész város. A hidegtől agyongyötört emberek ujra reménykedni kezdtek, hogy enyhül a kegyetlen tél s most szinte csecseregtek örömükben.

Kerekes lenn állt az utcán, maga se tudta miért, de megelégetten mosolygott. Hosszu idő óta először érzett valami örömfélét. Már reggel mulatott azon, hogy a háziasszonya meglepődött, mikor bement hozzájuk diskurálni. Igen, ezuttal kivételesen ő ment be jó reggelt köszönteni, mégpedig jó harsány hangon köszöntött rá, ugyhogy Komlósné kiejtette kezéből a bontófésüt, mert éppen fésülködött a tükör előtt.

— Jól aludt a Kerekes ur. Látom, hogy ma nagyon jó kedve van.

Még fütyült is, mikor a kabátját fölvette és ugy táncolt kifelé, zsebredugott kezekkel a lakásból. Komlósné otthonias an utána kiabált:

— Mikor jön meg?

Ugy, mintha az urát kérdezte volna. Vissza kiabált a gang végéről:

— Magam sem tudom, — de ez a kijelentés nem volt sértő, a hangja játékos, pajkos hang volt. Komlósné hasonló hangosan még jómulatást kivánt neki.

Voltaképpen nem tudta, hova megy. Sétálni akart. Talán közben találkozik valakivel. Titokban azt remélte, hogy Magdát fogja látni. De azért nem akart az Otthonba menni. Egyelőre sehova sem sietett, megállt a járdán. Megbámult egy kutyafogatot, amit még sohasem látott. Mások is bámulták, egész csődület támadt az utcán. A két nővér kutya ugy lógatta a fejét, mintha csacsi lett volna. De arra ment egy nagy farkaskutya s erre mind a három éktelen ugatásba kezdett. Ennek nem lehetett ellenállni: a jovak ugattak. Valóságos cirkuszi mutatvány volt. Kerekes is szivből élvezte ezt a mulatságot.

Hozzátartozott a szibériai hideg alól fölszabadult és kissé megenyhült utca hangulatához ez a hangos, játékos komédia. Észre sem vette, hogy egy nő áll mellette és hosszan nézi őt, csak jó sokára eszmélt rá, hogy figyelik. Fürkészve nézett körül és megakadt a szeme egy bundás, jólöltözött fiatal asszonykán:

— Ila nagysád!

— Szép, hogy még megismert! Egyszer már találkoztam magával a villamoson, de rám sem nézett. Pedig tudja, mit igért nekünk?!

— Én? De hiszen csak egyszer találkoztunk.

— Igen, akkor maga azt igérte, hogy kalauzolni fog bennünket Pesten.

— Kérem, most ráérek. Hova kalauzoljam?

— Köszönöm, én éppen hazamegyek, az anyámat kisértem csak ki a pályaudvarra.

— Igen, a mamája. Ismerem. A multkor találkoztam vele

— Mondták, hogy nem is köszönt. Ugy látszik, még mindig haragszik rá az ablak miatt, pedig a mama már meg is bocsátotta. Elég csodálatos, mert a mama nem szokott semmit sem megbocsátani. De ez kivételesen hajlandó volt elfelejteni, sőt azt mondta, hogy kegyed nagyon szimpatikus, mert kegyed csak külsőleg faragatlan, a lelke azonban tulajdonképpen nemes.

Kerekes nem tudott válaszolni erre a dicséretre. Különös és szokatlan volt a számára ez a bók. Végül mégis csak hálás volt Ilának, hogy nem vette észre zavarát és tovább beszélt:

— Én azt hiszem, kegyednek valami nagy bánata van. Az ilyesmi mindjárt meglátszik az emberen.

— Nézze Ila nagysád, kegyed rögtön olyan ismerős volt nekem, ahogy megláttam, majd el fogom egyszer mondani, ha igazán érdekli.

Egy sötét arcu, elegáns férfi lépett ki a bormérőlyüzletből és elhaladt előttük. Ila fölsikoltott. A férfi éppen a háromszögletü, divatos sáljat igazitotta meg a nyakán. Észrevette a sikoltást, azt is megérezte, hogy neki szól. Ila felé pillantott és gyors léptekkel sietett a járda mellett álló autóhoz. A soffőr villámgyorsan kurblizott s már indultak is.

— Gazember! — sikoltott Ila, ahogy a torkán kifért. Kerekes megdermedt a csodálkozástól, nem tudta elszaladjon-e, vagy maradjon. A járókelők megálltak, csoportosulás támadt. Ila az autó felé igyekezett, de a tömeg elvágta az utját. Az autó egy ugrással kiszaladt az ut közepére és eltünt a járművek között.

Az asszonyka reszketve, görcsösen karolt bele tanácstalan kisérője karjába. Hegyes és fényes körmei csillogtak a délelőtti napon, olyan volt, mint egy megriasztott, kényes madár.

— Kisérjen fel, mert rosszul vagyok, — hebegte hol sápadtan, hol vörösre vált arccal. Kerekes csak annyit tudott az egészből, hogy Ilának most az egyszer szolgálatára lehet. Önkéntelenül is szorosabban ölelte magához az asszonyka karját, ugy, hogy érezte a kabáton keresztül is izmait, lágy husát és rángatódzó idegeit.

— Elkisérem, nyugodjon meg, nem engedem, hogy bántódása essék.

Nem kérdezősködött, de sok mindent adott volna érte, ha sikerül megtudni, ki lehetett vajjon ez a férfi és hogy kerül ő hozzá, hogy most vigasztalja és kisérje Ilát. Az viszont beszélt kérdezés nélkül is.

— Szemét, csirkefogó, gyáva! Elfut előlem, mint egy utolsó elől, de akkor a lelkemben gyönyörködött. Hiába mondták nekem is „vigyázz rá, alattomos, gonosz és sötét a lelke!" Megmondták, hogy egy tisztességes urilány öngyilkosságot követett el miatta, mert gyalázatba kergette. Nincs igazság, hogy az ilyen gazember nem kapja meg a büntetését!

(Folyt. köv.)

A debreceni kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

5206—1931 tksz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

ifj. Szücs Lajos végrehajtatónak Adler Herman végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 184 P 90 fillér tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbiróság területén levő Debrecen városban fekvő s a debreceni 7156. sz. t. betétben A. I. 4. sor 10,830—3, alatt foglalt Töhötöm-utcában levő 300 négyszögöl területü szőlőre 1248 P 88 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931. évi május 12. napján d. e. 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc-utca 17. sz. 1. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladni nem lehet.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. t.-c. 12. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Debrecen, 1931 február hó 20. napján.

Dr v. Biró sk., kir. járásbiró

A kiadmány hiteléül

Dr Hegyvary, kiadó.

KIADÓ VÁROSI ÜZLETHELYISÉGEK

A Simonffy-u. 1. sz. 4., 4. sz. (Leitner-féle), továbbá a Simonffy-u. 2. sz. alatti 11. sz. (Nagy Dezső-féle) üzlethelyiségek f. évi május 1-től 1934. évi április hó 30-ig terjedő négy évre bérbeadók.

A bérbeadás tárgyában f. évi április 30., csütörtök délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A kikiáltási árat is feltüntető árverési feltételeket a városháza I. em. 35. számu helyiségben naponta 12 és 14 óra közt lehet megtekinteni.

Polgármester.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 30 fillér, vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Levelezés

Mi nem hirdetünk. Bucsuztatóját köszönöm, sajnos másképen képzeltem valaha, kérem szivesked jék viselkedését megmásitani. Bagolyvár. 1751

Jobb megjelenésü nő megismerkedne jobb megjelenésü férfival szórakozás céljából. Leveleket a kiadóba kér „Tavasz“ jeligére. V

Unatkozó egyetemista levelezne — szórakzás céljából intelligens kislánnyal. Leveleket „Anonymus“ jeligére a kiadóhivatalba kérek. 3236

Házasság

Megismerkednék egy középkoru keresztyén urinővel házasság céljából, ki kereskedelmi vállalatomban anyagilag segithetne. Leveleket a kiadóba kérek „Fortuna“ jeligére. 2063

Intelligens füszerkereskedő negyvenéves, megnősülne független özveggyel. — Megkeresést „Komoly kereskedő“ jeligére a kiadóhivatal továbbit. 2105

Két intelligens házias csinos urileány ismeretség hiányában megismerkedne házasság céljából jó megjelenésü, komoly 30—40 éves uri emberrel. Teljes cimü leveleket a kiadóba kérek „Szőke-Barna“ jeligére. 1820

Betöltendő állás férfiaknak

Fütőt javitásra és cséplésre felvesz Ehrenreich, — Arany János utca 37. 1747

Szőlőmunkás fél hold szőlő bemunkálásáért lakást kap. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth utca. 2121

Gyermekteleu házaspár házmesternek felvétetik május 1-re. Hatvan utca 35. 1771

Kifutót vagy tanulót azonnalra felveszek. Danzinger füszerkereskedő, — Szabó Kálmán utca 8. 1771

Kifutófiu, fiatal, ki füszerüzletben már volt, felvétetik. — Burgondia 14. 1765

Betöltendő állás nőknek

Önállóan dolgozó kabátvarrólcányokat felveszek. Szabó Kata női divatterme, Piac utca 63., I. em. 454

Tanulókat felvesz az Anny kalapszalon. 3206

Bejáró mindenes leány hosszabb bizonyitvánnyal jelentkezzen délután 2 órától 4-ig. Miklós utca 31. 1796

Nagyobb kifutóleányt keresünk május elsejére. Piac utca 49. szám, nyomda.

Gyermekszerető mindenesleányt keresek Halmosné Wesselényi-téri vasuti bérház V., II. e. 3126

Önállóan főző mindenes, jó bizonyitvánnyal 2 tagu keresztény családhoz felvétetik Miklós utca 21. 3231

Németül perfektül tudó nevelőnőt keresek délutánra Simonyi ut 26—28. közti bejáratu Bernáth-villa. 3228

Jól főző mindenest, aki hosszu bizonyitványokkal rendelkezik, május 1-re felvesz uricsalád. Jelentkezés délelőtt 10 órától Teleki utca 13. szám alatt, kapu alatt balra, első lakás. 1799

Állást kereső nők

Frizernő házakhoz ajánlkozik — nagyhajhoz, jutányosan Teleki u. 40. 3220

Német nevelőnő intelligens, — megbizható, most érkezett. Állást keres. Arany János u. 54., II. emelet 5. 1788

Házvezetőnő állást keres magános urhoz vidékre hosszu bizonyitvánnyal. Nyomtató utca 10. sz. 3. ajtó. 3218

Középkoru intelligens nő, ki remekül főz, süt, varr, nagy gyakorlattal gondosan el látná idősebb ur vagy hölgy háztartását, csak a durva munkát nem végzi. Cime a kiadóban. 1594

Perfekt főzőnő, ki a háztartás és a gazdaság minden ágában kivxló jártassággal bir, szépen varr fehérnemüt és felsőruhát, hosszu éves bizonyitványokkal állást keres uri családnál vagy tanyára, parochiára. Cime a kiadóban. 1593

Tisztességes középkoru, magános asszony elmenne gazdasszonynak, házvezetőnőnek május egyre — magnáos urhoz, urnőhöz. Vidékre is. Cim: Szabó Lajosné, Hajduszovát 182. sz. 2098

Hunyadi u. 28. számu sarok szálloda, vendég május 1-re kiadó. Esetleg üzlethelyiségeknek részletekben is kiadó. Felvilágositást ad Németh, Batthyány utca 6. Délután 5-től 7-ig. 3193

Állást kereső férfiak

Félhavi fizetésem adom annak, aki bármilyen szerény irodai állásba elhelyez. Cimem: Pereces utca 2. I. ajtó. 1543

Soffőr, fiatal, ügyes, épszakmát teljesen értő azonnali belépésre állást keres. Cim a kiadóban.

Füszerkereskedőségéd füszer-, kenyér-, tejfiőküzlet vezetését garanciával, kaucióval elvállalja. Cim a kiadóban 1772

Lakás és szoba kereslet

Kerti nyári lakást, 1—2 szobásat keresek, — Ajánlatok „Nyári lakás“ jeligére a kiadóhivatalban küldendő. 1692

Kiadó lakás

Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Szent Anna utca 64. Keresztépület balra. 2080

Kettő szoba, konyha május 1-re kiadó. Ötmalom u. 1. szám. 1787

Jól butorozott orvosi rendelő garzonnaki s alkalmas, kiadó. Hatvan utca 16. 1789

Udvari 3—2 szobás lakás május 1-re kiadó. Arany János 30. 3232

Földszinti ötszobás urilakás kiadó. Arany János utca 20. Értekezhetni az emeleti lakásban. 1780

Kiadó modern villalakás 4 szoba, hall és minden mellékhelyiséggel. Tisztviselőtelep Bornemissza utca 15. Értekezni Vörösmarty u. 1. 1777

Kiadó kétszobás utcai lakás. Kétmalom u. 16. 1785

Postapalota szomszédságában, Bethlen utca 27. kétszobás lakás azonnal kiadó. 1776

Kiadó város alatt 1 szoba, konyhás lakás olcsón 200 négyszögöl földdel aprómarha, sertéstartás engedélyezve. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth utca. 3225

Kiadó egy szoba üzlethelyiségnek vagy lakásnak. Boldogkert, Csónak utca 3. 3227

Kettő szoba, parkettas, butorral vagy anélkül kiadó, de külön-külön is. Arany János 20., emelet. 1761

Öt szoba fürdőszobás teljesen különálló lakás május elsejére vagy azonnalra kiadó. Kossuth utca 69. 1989

Kiadó tágas padlózott pincehelyek műhelynek vagy lakásnak. Batthyány ut. 7. szám. 3223

Egy szoba, előszoba kiadó. Szekfü utca 14. szám. 2097

Kiadó Csokonai utca 54. alatt szoba, konyhás egészséges lakás május 1-re. Értekezni: Csillag utca 77. szám. 1770

Füvészkert u. 5. Egy utcai szoba, konyha, mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezni házmesternél.

Két szoba, konyha külön udvarral kiadó. Bujdosó utca 20. Homokkert. 2095

Két szoba, konyha, speiz — egész udvarral kiadó Kisfaludy utca 37. sz. 2092

Szoboszlai ut 10. alatt egy pince lakás kiadó. 2100

Május elsőre kiadó egy szoba, konyha, speiz. Homokkert Ovoda utca 10. sz. 2067

Egy utcai oldalszoba és egy udvarranyiló szoba májusra elsőre kiadó. Tanitó utca 14. sz. 2087

Kiadó egy szoba, konyha, kamara kerttel együtt, havi 24 pengő, Kováts utca 15. szám alatt. Habina korcsma közelében. 2090

Olcsón kiadó utcai háromszobás, fürdőszobás lakás augusztus 1-re. — Csokonai-u. 44. 2115

Két szobás, fürdőszobás lakás konyhával és összes mellékhelyiségekkel, butorral vagy anélkül kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 1693

Háromszobás modern uri lakások kiadók azonnal s augusztus 1-re. Thaly Kálmán utca 1. 3085

Kálvintéren szép emeleti utcai bármikorra kiadó.

Magoss Györgytér 1. utcai 2—3 szobás lakás májusra kiadó. Kulcsár Kálvintéri üzlete. 2059

Május 1-re kiadó 3, esetleg 2 szobás pince konyhával és 1 szobás lakás előszobával. Miklós utca 17. sz 1740

Kétszobás lakás kiadó Piac u. 4 szám. Értekezni Martinek Ferenc urnál Debreceni Első Takarék, Piac utca 22—24. Évi bér 900 pengő. 2060

Május 1-re kiadó 5 szobás fürdőszobás teljesen különálló lakás. Kossuth utca 69. 1989

Utcai ujonnan festett, világos tiszta egy szoba, konyha, kamarából álló lakás kiadó. Virágos udvar, — vizvezeték, villany, az udvaron furott kut. Külön mosókonyha. Apafi utca 20. 1148

Május 1-től kiadó 6 szobás, parkettes, teljesen modern lakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel stb. — Török Bálint utca 18. I. emelet. 973

Olcsón kiadó kétrendebi modern utcai háromszobás, fürdőszobás lakás augusztus 1-re. Csokonai utca 44. 1723

Egy kis szoba, konyha kiadó. Epreskert u. 27. 2011

Gyönyörü 3 szobás komfortos villa lakás gyümölcsös és veteményes kerttel, baromfi és sertéstartással egészséges, száraz lakás a Setakert legszebb helyén olcsó bér mellett kiadó. Cim Csapó utca 1., müteremben. 1660

Azonnalra kiadó utcai két szoba, — konyha, Teleki utca 17. 1665

Butorozott szoba

Központon
különbejáratu butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Hatvan 29. 1778

Különbejáratu
utcai butorozott szoba egy—két személyre kiadó. Nyil utca 92. sz. 3233

Butorozott
szoba különbejárattal — szép utcai, magános urnak kiadó. Miklós utca 21. 3230

Különbejáratu
kettő butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Varga utca 24. 3235

Különbejáratu
csinos, kényelmes butorozott szoba azonnal kiadó. Csapó utca 63. sz. 3217

Butorozott
szoba azonnal kiadó. — Szekfü utca 14. szám. 2097

Csinosan
butorozott különbejáratu szoba kiadó. Arany János u. 39., udvarban. — Ebédkoszt kapható. 1791

Főlépcsőházi
különbejáratu butorozott szoba 30 pengőért kiadó. Cim a kiadóban. 1788

Butorozott
udvari kis szoba azonnal kiadó. Ispotály u. 13. 3199

Különbejáratu
butorozott szoba előszobával kiadó. Varga utca 6. szám. 3211

Kapualatti
különbejáratu utcai butorozott szoba kiadó — Magoss György-tér 27. 2072

Butorozott
szoba és egy szoba, előszoba kiadó. Szekfü utca 14. szám. 2097

Különbejáratu
butorozott szoba és üzlethelyiség kiadó. Hatvan utca 28. sz. 1719

Butorozott
szép kerti szoba 1—2 személynek kiadóa — Széchenyikert, Huszár utca 13. szám. alatt. 2104

Szépen
butorozott különbejáratu szoba kiadó. Szent Anna utca 10—12., III. emelet 2. ajtó. 1798

Központban
elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Cim a kiadóban. 1567

Piac u. 43.
I. emeleten kiadó egy vagy két butorozott szoba esetleg ellátással. — Cim házfelügyelőnél. 2061

Simonyi ut
26—28. közti bejárattal bíró villában butorozott szoba kiadó. 3208

Különbejáratu
butorozott 2 ágyas tágas szoba, előszobával, vagy konyhával május 1-től kiadó. Halásznál, Margit-fürdő sarok. 1769

Naposfekvésü
elg áns tágas szoba különbejárattal, butorozva kiadó. Szent Anna 58. keresztépület. 3221

Elelmiszer, ital

Fajborok
sajáttermésü édes, literenként is 64 fillér. — Arany János 30. Blazek 2026

Bor 48 fillér
kitünő zamatu, 5 liter vételnél Dénesnél, Cegléd utca 22. 1667

Eladó állatok

Bőtejelő
svájci fejős kecske eladó Károly Ferenc József ut 52. szám. 2094

Butorok

Szép
félhálók, szabóknak nagy tükör, uj mosdó sürgősen eladók. Kulcsár, Kálvin-tér 4. 3187

Eladó
cukorkaszekrény üvegezett, összecsukhatós vaságy és létra, cseléd ágynemü, cégtábla, Piac u 42. étkezdében. 1889

Két
barna szekrény, fehér ágyak, csillár és varrógép olcsón eladó. Szepességi u. 60. 1766

Elsőrendü
ebédlő, háló, előszoba, leányszoba, konyhabutorok igen jutányosan eladó részletre is. Piac u. 7., II. udvar. 1763

Autó motor, kerékpár

„Sunbeam"
motrkerékpár, 600 ccm., oldalkocsival és teljes felszereléssel kitünő állapotban eladó. Cim Csapó utca 1. müteremben. 1661

Teljesen
üzemképes Bargmann-féle teherautó pótkocsival azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2027

Kerékpárok,
használt, de kitünő állapotban, igen olcsón eladók, kedvező részletfizetés mellett. Debreceni Autóforgalmi, Hatvan utca 53. 446

Autófuvarozást
legjutányosabban vállalok Vigkedvü Mihály u. 10. sz. Telefon 9—47.

A. J. S. 350 ccm.
kifogástalan állapotban eladó. Kigyó utca 30. sz. 2110

Eladó ingóság

Monogramm
himzést elvállalok 16 fillértől Bartha Erzsébet Vigkedvü Mihály utca 21. sz. 3186

Csapó utca
9. alatt, étkezdében jó házikoszt kihordásra és bentétkezésre olcsón kapható. 1760

Eladó
négyméteres ebédlőszőnyeg, literes üvegek. — Varga utca 14. 1768

Eladó
egy Mercedes irógép és két szarvasaggancs, — Szent Anna utca 22. I. emelet. 3229

Kézimunka-
függönyök, teritők, ágyteritő, ruhaszekrény, — tükrök, férfi és gyermek cipők, női ruha, krizantém, ibolya és más virág tövek eladók. Szent Anna 34. 3127

Eladó
féláron 9 lóerejü szivónyomógép. Péterfia utca 48. szám. 3162

Üzletberendezés
nyitott fiókos szekrény, puld, három fiókkal trafik cégtábla, benyiló ablakok, spaletos és redőnyös egy és kétszárnyu szoba ajtók minden méretben olcsón eladó. Péczeli u. 4. szám. 1664

Ajánlat

Parkirozások
rózsaoltványok, mindenféle virágpalánták, virágzó cserepes növények jutányosan kaphatók — Takarékossági könyyre hathavi hitelt nyujt. Ifj. Ábel Aladár mükertésznél, Széchenyi ut 14. 1877

Költözésnél
forduljon bizalommal — Csengerihez, Hunyadi u. 20. Telefon 8-21. 1761

A Favoritzsák
megvédi bundáját, öltönyét molykártól, portól, gyürődéstől, szekrényen kivül is, illata kellemes, használata egyszerü. Főelárusitás: Csapó utca 18.

Felhivás,
12 havi részletre (olcsóbban) vásárolhat angol szövetet hitelképes vevő Biró Sándor Szent Anna 10. sz. posztóüzletében, mint hogyha azt a vevő közvetlen Angliából 8 havi részletre rendelt meg. 609

Betétekre
magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit házakra, földekre. Gazdák Bankja, Kossuth utca. 3224

Nyil utca
92. sz. alatt elismert jó házi koszt kapható. Kihordásra is. 3234

Női kalapokat
legolcsóbban, pontos időre alakitok, Cserepes u. 16. szám. 2086

„Favorit"
Csapó 18., legnépszerübb kézimunka-, rövidáru üzlet. Sikkes előrajzolás. Óriási mintaválaszték rajzolt és festett kézimunkákban. Falvédők 48 fillér.

Partiba
vásárolt ruhaszöveteket eddig nem létezett olcsó áron árusitok. Kossuthu tca 7., keresztépület.

Zongora
10 pengő évi bérért kiadó. Széchenyi utca 15. 1790

Tégla
gyári megbizásból kedvező feltételk mellett beszerezhető. Miklós u. 13. sz. 541

Elismert
jó és olcsó házi koszt kihordásra és bentétkezésre. Vigkedvü Mihály utca 16.

Gallértisztitás
hófehérre magas fénynyel 7 fillértől. Legszebben, legolcsóbban fest, mos, tisztit Libándi, Péterfia utca 4. keresztépület. 361

Értesitem
nagyon tisztelt vendégeimet, hogy március elsejétől elsőrendü uj manikürösnő dolgozik nálam. Meixner Erzsébet, Piac u. 60. 882

Kátránypapir
és elszigetelő lemez, mig a készlet tart rendkivüli olcsó árban kapható. Miklós utca 13. 541

Mindennemü
női ruha, fehérnemü varrást és javitást vállalok legiutányosabb árért. Csonka utca 5. sz. 1578

Parkirozások
rózsaoltványok, mindenféle virágpalánták, virágzó cserepes növények jutányosan kaphatók — Ifj. Ábel Aladár mükertésznél Széchenyi ut 14. 1877

Hölgyeim!
Mindenféle női ruhák szabását és varrását a legujabb divat szerint lelkiismeretesen tanitom,ra jz könyvet vezetek. Tanitásom megkezdem május hó 4-én. — Iratkozni délután 2-től 6-ig. Tanóra 3—6-ig. Szives pártfogást kér özv. Halászné, Faragó utca 18., I. ajtó. 1872

Kutfurást
felelősséggel vállal Kiss Lajos kutfuró, lakása Rákóczi u. 31., mühely Csapó u. 25. 2125

Betétekre
magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit házakra, földekre, Gazdák Bankja, Kossuth utca. 2122

Mosást,
vasalást háznál vagy lakásomon olcsón vállalok. Ötgyermekes hadiözvegy. Cimeket a kiadóba kérek. 2003

Vagyont
gyüjthet mindenki, ha Takarékossági könyvecskéjével ékszert, órát, ezüstöt vásárol. Beszerzési forrás Engel László ékszerész, Piac utca 44. 589

Női kalapokat
legolcsóbban pontos időre alakitok. Cserepes u. 16. szám. 1749

Egészen
száraz bükk, tölgy felvágott fa mm.-ként 3.50 helyszinen. Varga utca 45. Mázsánkénti szállitás 20 fillér. 3209

Megszünik üzletem
jelenlegi helyén e hó végén. Raktáron lévő férfi és női ruhaszövetek, férfi és női kabát és kosztüm anyagok, csikos nadrág szövetek, selymek, bembergek, sokféle szövetmaradékok rendkivüli olcsó árban vásárolható, mig a készletből tart. Batthyány-utca 13. udvarban. 1629

Üzlet, mühely, raktár

Raktárhelyiségek
kiadók mühelyek részére. Értekezni: Bészler és Dávid vaskereskedésben, Piac u. 7. 3198

Kiadó
Péterfia 48. betonirozott prima raktár, gyönyörü autógarage. 3163

Üzlethelyiség
nagy kirakatos, Csapó utca 41. alatt kiadó Tulajdonos: Szent Anna u. 7. szám. 1797

Jómenetelü
étkezde elutazás végett berendessel eladó. Cim a kiadóban. 1773

Keresiet

Használt
jókarban levő füszerberendezést kirakattal vennék. Répásiné, Hajdunánás. 1633

Keresek
megvételre jókarban levő vasredőnyt kirakattal és egy ajtót. Honvéd u. 7. szám. V

Napi
25 liter tejet szállitásra kersünk. Deutsch Albert és Fia főüzlete. 3219

Fiatal
leányt tenniszpartnernek kersünk. Leveleket találkozó megjelölésével — „Kezdő" jeligére a kiadóba. 1779

Május
1-re lakótársnő keresek. Hatvan u. 58., jobb második lépcső. 1794

Székeket,
egyszerüt, jókarban 8—10 darabot megvételre keresek. — Ajánlatot Wendt, Rákóczi utca 24-b. 1775

Különféle

Eladó
17 családból, 30 drb boconádi kaptárból, felszerelésből álló méhészet. Epitkezés miatt elfogható árért megvehető. — Értekezni Bajthay Józsefné Szerencs. 3130

Lexikon
és Magyar Nemzet Története olcsón eladó. — Fajka, Nap utca 4. sz. 1786

Egy
him farkaskutya találtatott. A tulajdon gazdája jelentkezzen az ujságban. 1782

Eladó ház

Csodaszép
emeletes bérház teljes komforttal aNp utca 15. szám eladó. Husz éves épület, egyszázharmincezer aranykoronába került, most hetvenkettőezer pengőért megkapható. Befektetett tőke netto 10 százalékot hoz. Megbizott: Máté-ingatlaniroda Bláháné utca 14. (Rendőrségi palota hátsó bejáratával szemben.) 3196

Egy
uj ház, mely áll egy szobá, konyha és mellékhelyiségekből eladó. Értekezni Uj vasutsor 4. 1752

Eladó föld

Házhelyek
homokdomb elhordásra aKtz telepnél eladók. Értekezhetni Deák Ferenc 13. 2081

Házhelyek
Kerekes telepen Szávay Gyula utca 2. szám alatt előnyös törlesztésre eladók. 2089

Házhelyek
Kerekes telepen Szávay Gyula utca 2. szám alatt előnyös törlesztésre eladók. 1932

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold őszi vetéssel kedvező áron és fizetési fetlételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1873

Eladó
egy házhely Mester utcai sorompónál részletfizetésre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 3226

Birtok bérlet

88 hold
szántóföld bérletbe kiadó. Értekezni lehet Péterfia 50. 2114

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat rt. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. Nyomásvezető: VARGA ENDRE.